

Rapport

Hoe veilig is Steenbergen?

Veiligheidsmonitor gemeente Steenbergen 2021
Juni 2022

Colofon

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/103

Datum

Juni 2022

Opdrachtgever

Gemeente Steenbergen

Auteurs

Jente Wolberink
Frank ten Doeschot

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
1.1	Over de veiligheidsmonitor	9
1.2	Steekproef en respons	10
1.3	Vragenlijst	10
1.4	Analyse	11
1.5	Presentatie van cijfers	11
1.6	Leeswijzer	12
2	Leefbaarheid woonbuurt	13
2.1	Fysieke voorzieningen	13
2.2	Sociale cohesie	14
2.3	Oordeel over de woonbuurt	15
2.4	Functioneren gemeente	16
3	Overlast in de buurt	20
3.1	Totale overlast	20
3.2	Fysieke verloedering	20
3.3	Sociale overlast	22
3.4	Verkeersoverlast	23
3.5	Milieuoverlast	24
3.6	Melden van overlast	25
3.7	Aanpak van buurtproblemen	27
4	Veiligheidsbeleving	28
4.1	Veiligheidsbeleving in de buurt	28
4.2	Veiligheidsbeleving algemeen	31
4.3	Verwachte kans op slachtofferschap	31
4.4	Respectloos gedrag	32
4.5	Discriminatie	33
4.6	Weerbaarheid	34
5	Slachtofferschap traditionele criminaliteit	35
5.1	Slachtofferschap traditionele criminaliteit	35
5.2	Slachtofferschap geweldsdelicten	37
5.3	Slachtofferschap vermogensdelicten	38
5.4	Slachtofferschap vandalismedelicten	39
6	Slachtofferschap online criminaliteit	40
6.1	Slachtofferschap online criminaliteit	40
6.2	Slachtofferschap online oplichting of fraude	41
6.3	Hacken	42
6.4	Online bedreiging of intimidatie	43

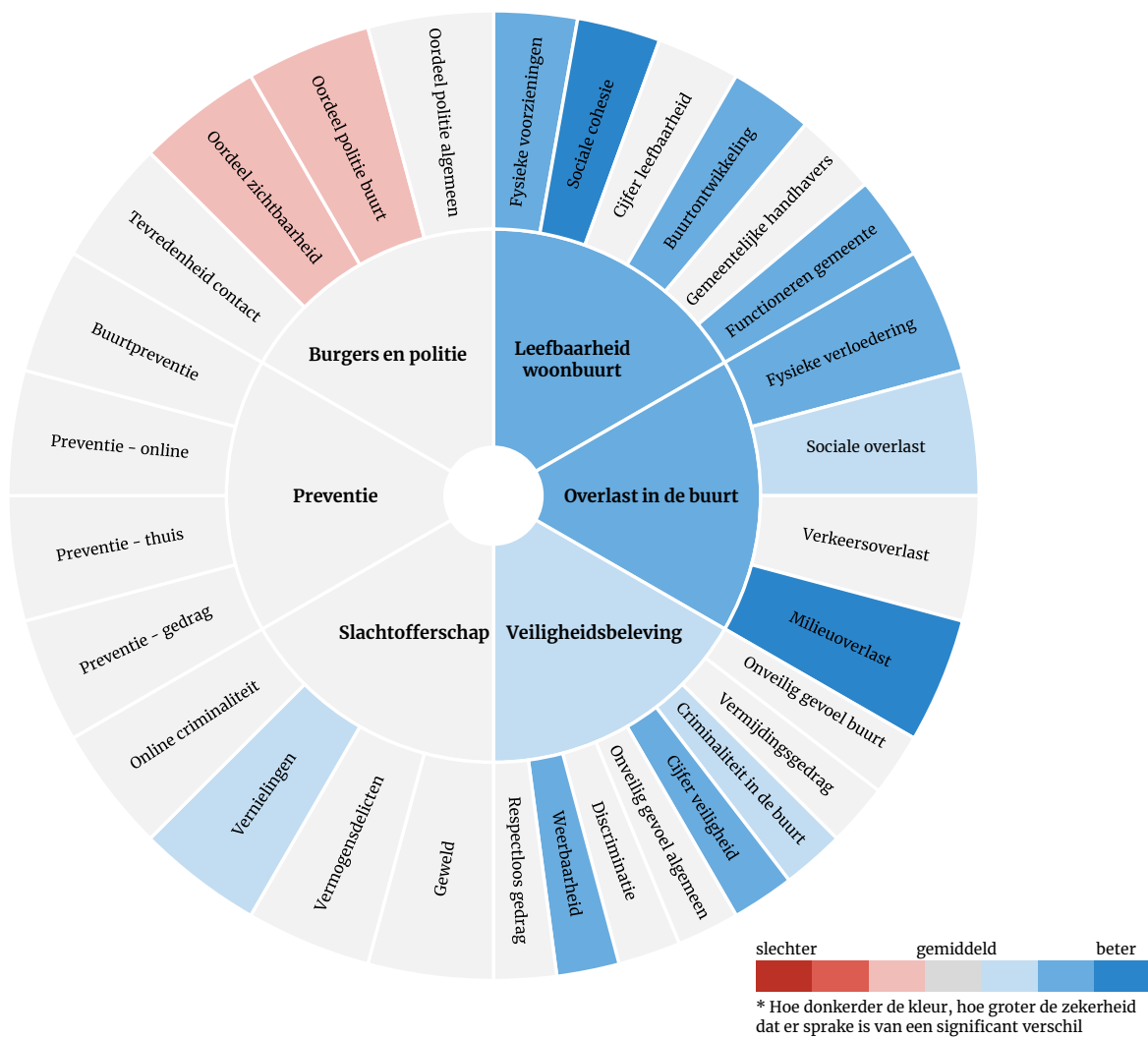
7	Preventie	44
7.1	Preventief gedrag	44
7.2	Preventieve maatregelen	45
7.3	Online preventie	46
7.4	Buurtpreventie	47
7.5	Brandveiligheid en -preventie	48
8	Burgers en politie	51
8.1	Contacten burgers met politie	51
8.2	Functioneren politie in de buurt	53
8.3	Functioneren politie in het algemeen	55
9	Risicobeleving	56
A	Bijlage trends en ontwikkelingen	58
A.1	Landelijke trends in de veiligheidsmonitor	58
A.2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	60

Samenvatting

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Steenberg 2021 beschreven. Allereerst door middel van een situatiebeschrijving en trends per veiligheidsthema en daarna door in te zoomen op trends, benchmarks en wijken.

Leefbaarheid en veiligheid in Steenberg t.o.v. het district de Markiezaten

Leefbaarheid woonomgeving: op het thema leefbaarheid van de woonomgeving, scoort Steenbergen op meerdere aspecten beter dan het district de Markiezzaten.

Over het algemeen heeft de gemeente Steenbergen op het thema 'leefbaarheid van de woonomgeving' een hogere score dan het district de Markiezzaten. Dit is met name zichtbaar bij het onderdeel sociale cohesie. De schaalscore van Steenbergen is significant hoger dan de gemiddelde schaalscore van de Markiezzaten. Ook de schaalscore voor fysieke voorzieningen is hoger. De inwoners van Steenbergen hebben dus een hogere waardering voor de aanwezige fysieke voorzieningen in de woonbuurt. Ook op het thema buurtontwikkeling scoort de gemeente significant hoger dan het district. Inwoners zijn vaker van mening dat de buurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan. Bovendien ligt in Steenbergen, ten opzichte van de Markiezzaten, de tevredenheid over de gemeentelijke aanpak van de thema's leefbaarheid en veiligheid significant hoger. Wat betreft het rapportcijfer voor de leefbaarheid van de woonbuurt en het oordeel over het functioneren van de gemeentelijke handhavers, zijn er geen (significante) verschillen tussen Steenbergen en de Markiezzaten. Wel zijn de handhavers in Steenbergen meer zichtbaar voor inwoners.

Overlast in de buurt: de meeste vormen van overlast in de buurt, uitgezonderd verkeersoverlast komen in Steenbergen minder voor dan gemiddeld in de Markiezzaten.

Over het algemeen hebben de inwoners van Steenbergen in het afgelopen jaar minder overlast in de woonbuurt ervaren dan de inwoners van de Markiezzaten. Dit is met name zichtbaar bij overlast door milieuproblemen. Ook fysieke verloedering en sociale problemen waren beide in de gemeente, ten opzichte van de Markiezzaten, een relatief kleine bron van overlast voor inwoners. Verkeersoverlast kwam in de gemeente Steenbergen en het district de Markiezzaten ongeveer even vaak voor.

Veiligheidsbeleving: op het thema veiligheidsbeleving scoort Steenbergen op sommige aspecten beter dan de Markiezzaten, op andere aspecten bestaan er geen significante verschillen tussen de gemeente en het district.

In het geheel steekt Steenbergen op het thema veiligheidsbeleving relatief gunstig af ten opzichte van het district de Markiezzaten. Dit is voornamelijk zichtbaar bij het aspect persoonlijke weerbaarheid die in Steenbergen significant hoger is. Ook geven de Steenbergers, in vergelijking met het gemiddelde van de Markiezzaten, de veiligheid van de woonomgeving een relatief hoog rapportcijfer. Bovendien is men in Steenbergen optimistischer over de criminaliteit in de woonbuurt, de inwoners denken minder vaak dat er hier veel criminaliteit voorkomt. Wat betreft de mate van onveiligheidsgevoelens in de buurt en in het algemeen, ervaringen met respectloos gedrag en discriminatie en het vertonen van vermijdingsgedrag, komen Steenbergen en de Markiezzaten sterk overeen.

Slachtofferschap: over het algemeen vertonen Steenbergen en de Markiezaten weinig verschillen op het thema slachtofferschap. Vernielingen komen relatief weinig voor.

Over het algemeen scoren de gemeente Steenbergen en het district de Markiezaten nagenoeg hetzelfde op het thema slachtofferschap. Men is in het afgelopen jaar ongeveer even vaak slachtoffer geworden van online criminaliteit. Ook voor traditionele criminaliteit ligt het slachtofferschap in het district en de gemeente vrijwel even hoog, alleen vandalismedelicten kwamen in Steenbergen minder vaak voor dan gemiddeld in de Markiezaten (2% tegenover 5%).

Preventie: er bestaan geen verschillen tussen Steenbergen en de Markiezaten op het thema preventie.

De algehele score op het thema preventie is voor de gemeente Steenbergen hetzelfde als het district de Markiezaten. De verschillende deelaspecten laten ook geen (significante) verschillen zien. De inwoners van Steenbergen en de Markiezaten vertonen dezelfde mate van preventief gedrag en passen ongeveer even veel maatregelen toe om hun digitale gegevens te beschermen. Ook de somscores preventieve maatregelen thuis zijn ongeveer hetzelfde, men neemt in de gemeente en het district evenveel beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning. Het onderdeel buurtpreventie, zoals de aanwezigheid van een buurtpreventie app en een buurt- of burgerwacht, laat ten slotte ook geen verschillen zien. Hetzelfde geldt voor brandpreventie.

Contact burgers en politie: op aspecten die betrekking hebben op de relatie tussen politie en burgers, heeft de gemeente Steenbergen een lagere score dan het district de Markiezaten.

De totaalscore 'contact burgers en politie' is voor Steenbergen en de Markiezaten hetzelfde. Dit is bijvoorbeeld terug te zien bij de tevredenheid over het contact met de politie, hierop wijken de inwoners van de gemeente en het district niet van elkaar af. Hetzelfde geldt voor het oordeel over het algemene functioneren van de politie. Bij de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt heeft Steenbergen echter, in vergelijking met de Markiezaten, een relatief lage score. Men is minder tevreden over zowel het functioneren als de zichtbaarheid van de politie in de buurt.

Steenbergen vergeleken met de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland

Benchmark: Steenbergen wijkt op verschillende aspecten af van de referentiegebieden politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland.

De schaalscore voor sociale cohesie ligt in Steenbergen hoger dan het landelijke gemiddelde. In de gemeente vinden inwoners zichzelf en anderen dus meer betrokken bij de eigen woonbuurt. Wat betreft het oordeel over de leefbaarheid van de woonbuurt verschillen Steenbergen en Nederland als geheel niet van elkaar, al is men in Nederland wel minder vaak (zeer) ontevreden over de gemeentelijke aanpak van de thema's leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Ook bij het functioneren van gemeentelijke handhavers in de woonbuurt zijn de inwoners van Nederland minder vaak ontevreden dan de inwoners van Steenbergen.

In Steenbergen ervaren de bewoners, ten opzichte van het landelijke gemiddelde, minder vaak overlast door fysieke verloedering en overlast door milieuproblemen. Verkeersoverlast komt in Steenbergen juist vaker voor dan gemiddeld. In Steenbergen is de groep inwoners die denkt dat de criminaliteit in de woonbuurt is toegenomen, groter dan in Nederland als geheel.

De onveiligheidsgevoelens in de buurt en in het algemeen zijn echter nagenoeg gelijk. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde hebben relatief weinig Steenbergers zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd gevoeld. Ook traditionele criminaliteit kwam in Steenbergen minder vaak voor. Dit verschil is met name zichtbaar bij vandalismedelicten. Bij slachtofferschap van online criminaliteit bestaan er geen verschillen tussen Steenbergen en Nederland. Bij diverse vormen van preventie is hetzelfde beeld zichtbaar, al nemen Steenbergers wel meer beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning. In Nederland ligt de tevredenheid over het contact met de politie hoger dan in Steenbergen. Ook heerst er meer tevredenheid over zowel het algemene functioneren van de politie, als het functioneren en de zichtbaarheid van de politie *in de buurt*.

Ook ten opzichte van de politie eenheid Zeeland-West-Brabant is in Steenbergen de schaalscore voor sociale cohesie hoger. In Steenbergen zijn de bewoners vaker dan in Zeeland-West-Brabant van mening dat de woonbuurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan. De tevredenheid over de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt en het optreden van gemeentelijke handhavers laten geen verschillen zien. In Steenbergen heeft men, in vergelijking met de politie eenheid, minder vaak overlast door fysieke verloedering en milieuproblemen ervaren. Sociale overlast en verkeersoverlast kwamen ongeveer even vaak voor. In Zeeland-West-Brabant is men positiever over de ontwikkeling van criminaliteit in het afgelopen jaar, al zijn er geen verschillen zichtbaar bij het rapportcijfer voor de veiligheid van de woonbuurt en de mate van ervaren onveiligheidsgevoelens in de buurt en in het algemeen. In Steenbergen ligt het aantal inwoners dat wel eens gediscrimineerd is, in vergelijking met Zeeland-West-Brabant, relatief laag. Op het thema slachtofferschap traditionele criminaliteit vertonen de gemeente en de politie eenheid veel overeenkomsten, alleen vandalismedelicten kwamen in Steenbergen minder vaak voor. Ook bij slachtofferschap online criminaliteit zijn er geen verschillen zichtbaar. In Steenbergen nemen de inwoners meer beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning dan inwoners van Zeeland-West-Brabant. Op de andere vormen van preventie zijn de scores vergelijkbaar. De tevredenheid over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie in de buurt ligt in Steenbergen, ten opzichte van Zeeland-West-Brabant, relatief laag. Dit geldt ook voor de tevredenheid over het algemene functioneren van de politie.

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2021 heeft Steenbergen voor de derde keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (paragraaf 1.1), de steekproef en respons (par. 1.2), de vragenlijst (par. 1.3), de weging en analyse (par. 1.4), presentatie van de cijfers (par. 1.5) en de leeswijzer (par. 1.6).

1.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en I&O Research. Individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij I&O Research, boven op de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gemeente beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

In 2021 is de opzet en inhoud van de Veiligheidsmonitor tegen het licht gehouden¹. Het onderzoeksterrein is immers continu in beweging: nieuwe vormen van criminaliteit ontstaan en ontwikkelen zich steeds sneller (denk aan online criminaliteit) en in het verlengde daarvan verandert ook de behoefte aan informatie vanuit bestuur en beleid. Concreet is de vragenlijst van de Veiligheidsmonitor grondig herzien, daarnaast is het onderzoek alleen als internetenquête uitgevoerd en zijn er geen papieren vragenlijsten meer gebruikt en is er niet meer nagebeeld op de non-respons.

Als gevolg van dit herontwerp zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2021 niet meer 1-op-1 vergelijkbaar met eerdere edities. Om toch trends en ontwikkelingen in beeld te kunnen brengen is een voorziening getroffen waarmee – door middel van omrekenfactoren – voor een aantal belangrijke indicatoren toch vergelijkingen met eerdere jaren kunnen worden gemaakt. Op het moment van opstellen van deze rapportage zijn de omrekenfactoren op gemeenteniveau echter nog niet beschikbaar. CBS verwacht deze omrekenfactoren in de zomer van 2022 te publiceren.

De rapportage van de Veiligheidsmonitor Steenbergen 2021 bevat om deze redenen geen trends en ontwikkelingen op gemeenteniveau, maar alleen de uitkomsten van 2021. In de bijlage van deze rapportage is wel een samenvatting van belangrijke landelijke trends en ontwikkelingen opgenomen uit de landelijke rapportage van de Veiligheidsmonitor 2021 van het CBS.

¹ CBS – Veiligheidsmonitor 2021

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 1.091 inwoners² uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Steenbergen. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Steenbergen informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op gemeenteniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2021 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering per post gestuurd.

In totaal hebben 303 van de 1.091 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 27,8 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2021 bedraagt 31,7 procent. Er hebben 50 inwoners van Steenbergen deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Steenbergen komt daarmee uit op 353. In de separate bijlage tabellenboek is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken.

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 11 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Daarnaast heeft Steenbergen gebruik gemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Steenbergen.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor

- Leefbaarheid woonbuurt
 - Beleving overlast in de buurt
 - Veiligheidsbeleving
 - Slachtofferschap
 - Tevredenheid laatste politiecontact
 - Oordeel functioneren politie in de buurt
 - Oordeel functioneren politie algemeen
 - Oordeel functioneren gemeente
 - Preventie
 - Respectloos gedrag
 - Achtergrondkenmerken
- Vrije ruimte:
- Brandveiligheid en - preventie
 - Risicobeleving incidenten
 - Toezicht openbare ruimte

² Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

1.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt generaliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van gemeente Steenbergen.

1.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden , eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De uitkomsten van Steenbergen zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in het district de Markiezzaten, de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en de landelijke cijfers over 2021 (Nederland). De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie eenheid) zijn opgenomen in de bijlage tabellenboek.

Tabel 1.1 - Geografische indeling gemeente Steenbergen

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
Bergen op Zoom	De Markiezzaten	Midden- en West-Brabant	Zeeland-West-Brabant

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Steenbergen en Nederland worden beschreven als deze 3 procent of groter zijn (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Steenbergen en het district de Markiezzaten worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

1.6 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast en veiligheidsbeleving. De hoofdstukken 5 en 6 gaan in op slachtofferschap van traditionele criminaliteit en online criminaliteit. Hoofdstuk 7 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 8 behandelt de tevredenheid over de politie. Hoofdstuk 9 gaat over een onderdeel uit de vrije ruimte: risicobeleving. In bijlage 1 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en samenhangen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand ('tabellenboek') met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid voor Steenbergen, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

2 Leefbaarheid woonbuurt

Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Steenbergen. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Steenbergen centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de bewoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid, en over zichtbaarheid van de gemeentelijke handhavers.

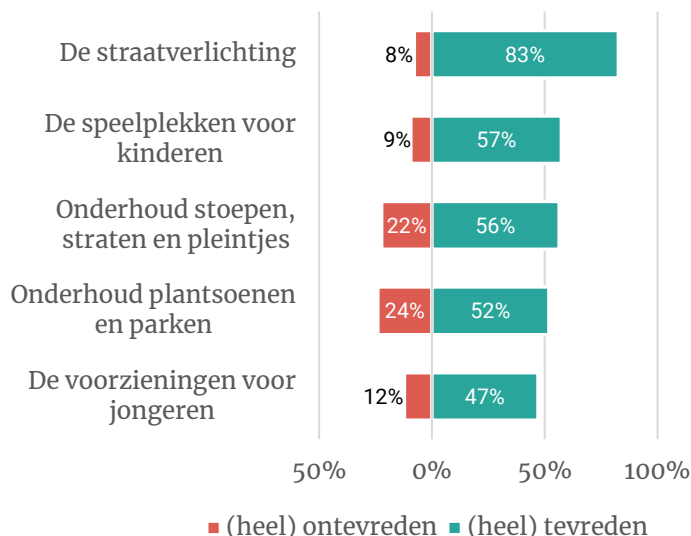
2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is gevraagd hoe tevreden zij zijn over vijf voorzieningen in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (Figuur 2.2).

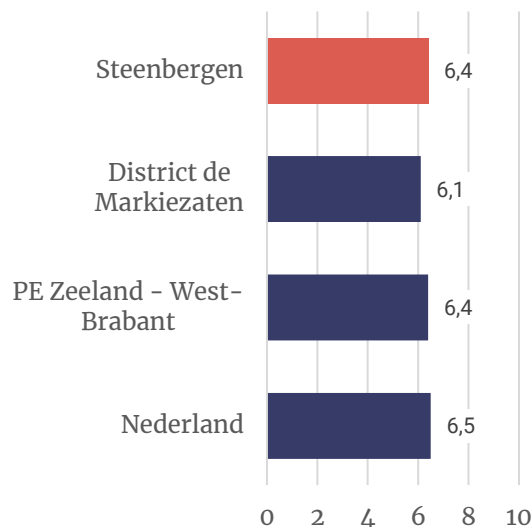

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Figuur 2.1 - Tevredenheid fysieke voorzieningen

Figuur 2.2 - Fysieke kwaliteit (schaalscore)

In de gemeente Steenbergen zijn de meeste bewoners tevreden over de aanwezige straatverlichting in de woonbuurt (83%). Ook is een meerderheid (heel) tevreden over de speelplekken voor kinderen (57%), het onderhoud van de stoepen, straten en pleintjes (56%) en het onderhoud van plantsoenen en parkeren (52%). Een kleinere groep is (heel) tevreden over de voorzieningen voor jongeren die er te vinden zijn in de woonbuurt (47%).

De schaalscore fysieke kwaliteit voor de gemeente Steenbergen bedraagt een 6,4. Dit betekent dat men de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen niet afwijkend waardeert ten opzichte van de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (6,4) en het landelijke gemiddelde (6,5). De schaalscore fysieke kwaliteit ligt in de gemeente Steenbergen significant hoger dan gemiddeld in het district de Markiezzaten (6,1).

56%

van de inwoners van Steenbergen is (heel) tevreden over het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes. De tevredenheid ligt significant hoger dan in de Markiezzaten (49%).

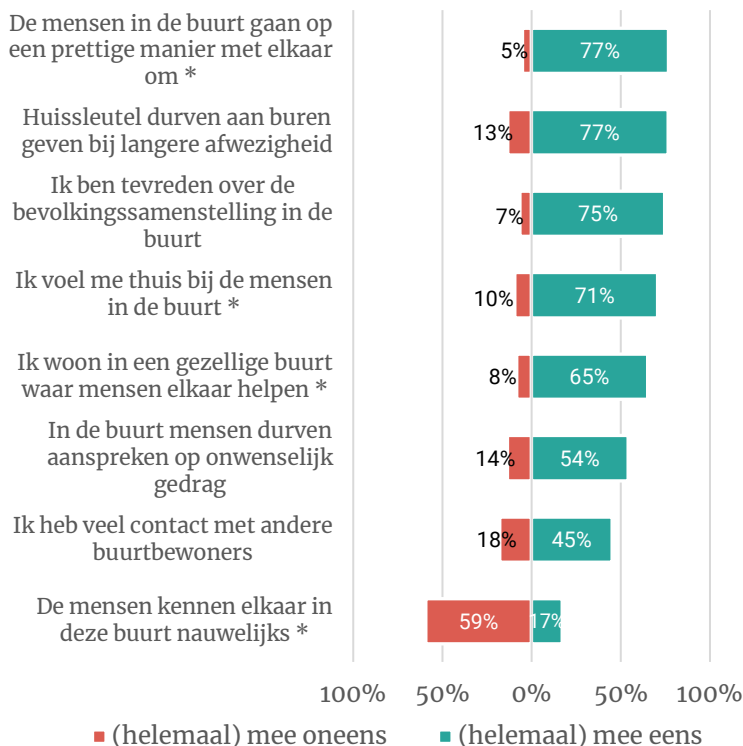
2.2 Sociale cohesie

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.3). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Figuur 2.4).

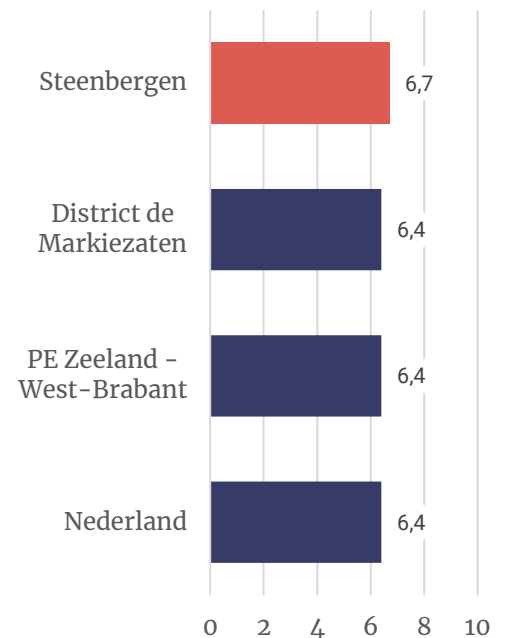

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen in de buurt', 'ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Figuur 2.3 - Stellingen over sociale cohesie
* in schaalscore sociale cohesie

Figuur 2.4 - Sociale cohesie (schaalscore)

Van de verschillende stellingen die gaan over sociale cohesie in de buurt, vinden de inwoners van Steenbergen het vaakst dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan en durven zij hun huissleutel af te geven aan burens bij langere afwezigheid (beide 77%). Tevens geeft drie kwart van de bewoners aan dat zij tevreden zijn over de bevolkingssamenstelling in de buurt. Een kleinere groep, 45 procent van de inwoners, zegt dat ze veel contact hebben met andere buurtbewoners.

De schaalscore sociale cohesie voor de gemeente Steenbergen is 6,7. Deze score is significant hoger dan alle drie de referentiegebieden (6,4). In Steenbergen vinden de inwoners zichzelf en anderen dus meer betrokken bij de woonbuurt, dan de inwoners van het district de Markieezaten, de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland.

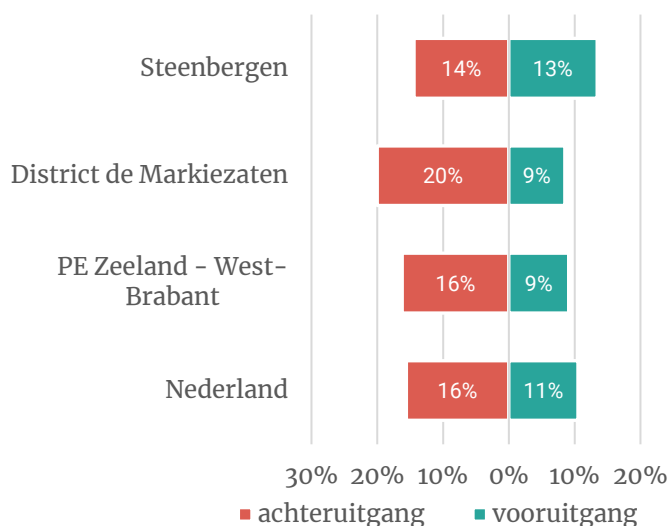
75%

van de inwoners is tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt, de tevredenheid ligt hiermee hoger dan gemiddeld in Nederland (69%).

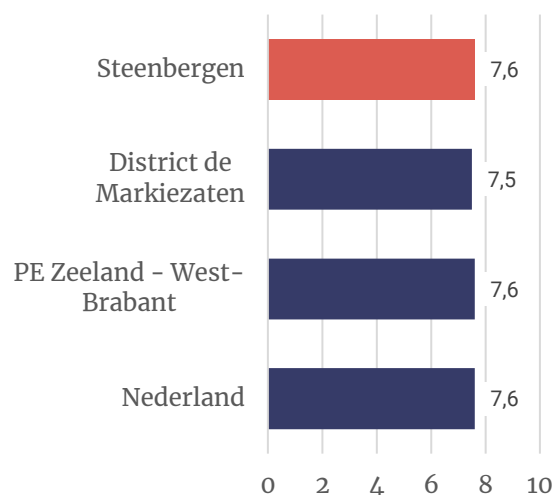
2.3 Oordeel over de woonbuurt

De inwoners van Steenbergen is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.5). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Figuur 2.6).

Figuur 2.5 - Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

Figuur 2.6 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer)

In de gemeente Steenbergen zijn de bewoners iets vaker van mening dat de woonbuurt in het afgelopen jaar achteruit is gegaan dan vooruit is gegaan (14% tegenover 13%). Het merendeel, namelijk twee derde van alle inwoners, vindt dat de buurt gelijk is gebleven (67%). In de politie eenheid Zeeland-West-Brabant vinden minder inwoners dan in Steenbergen dat de buurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan (9%).

Ook in de Markiezaten verschilt het oordeel over de ontwikkeling van de buurt significant van de gemeente Steenbergen. In het district is de groep die spreekt van vooruitgang kleiner (9%) en denken juist meer inwoners dat er sprake was van achteruitgang (20%).

Het gemiddelde rapportcijfer dat de inwoners van Steenbergen geven voor de leefbaarheid van de woonbuurt is een 7,6. In geen van de drie referentiegebieden – de Markiezaten, Zeeland-West-Brabant en Nederland – zijn inwoners gemiddeld genomen veel positiever of negatiever over de leefbaarheid van de buurt waarin zij wonen.

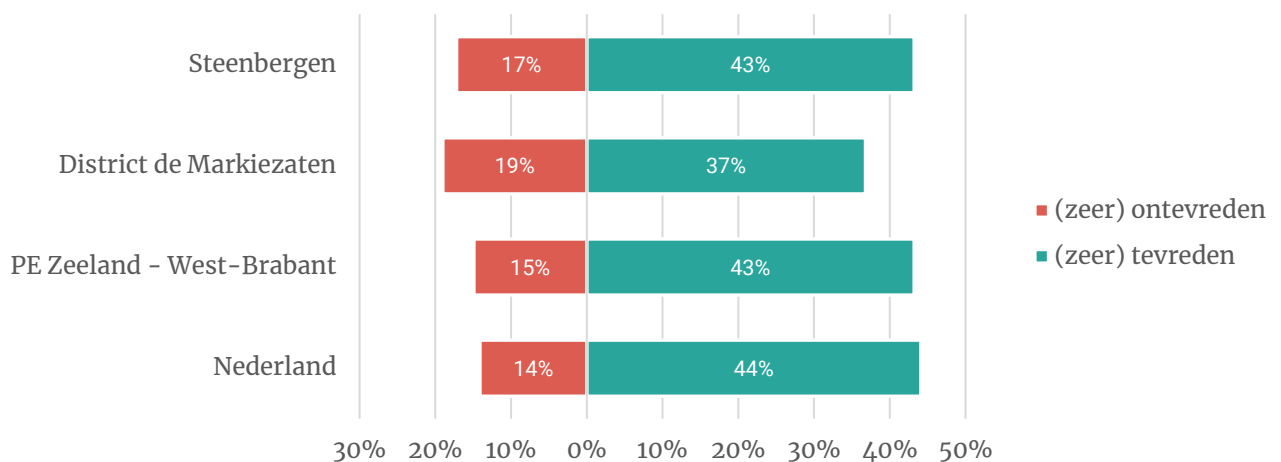
13%

van de inwoners van Steenbergen vindt dat de woonbuurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan, dit is significant vaker dan in de Markiezaten (9%).

2.4 Functioneren gemeente

De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Steenbergen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (Figuur 2.7).

Figuur 2.7 - Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid (percentage)

Ruim vier op de tien inwoners van Steenbergen zijn (zeer) tevreden over hoe de gemeente de thema's leefbaarheid en veiligheid aanpakt, een kleinere groep is (zeer) ontevreden (17%). In de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland is men niet vaker (zeer) tevreden over de gemeentelijke aanpak, al ligt de ontevredenheid in Nederland wel lager dan in Steenbergen (14%). In het district de Markiezaten is gemiddeld 37 procent van de bewoners (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, dit is significant minder dan in de gemeente Steenbergen.

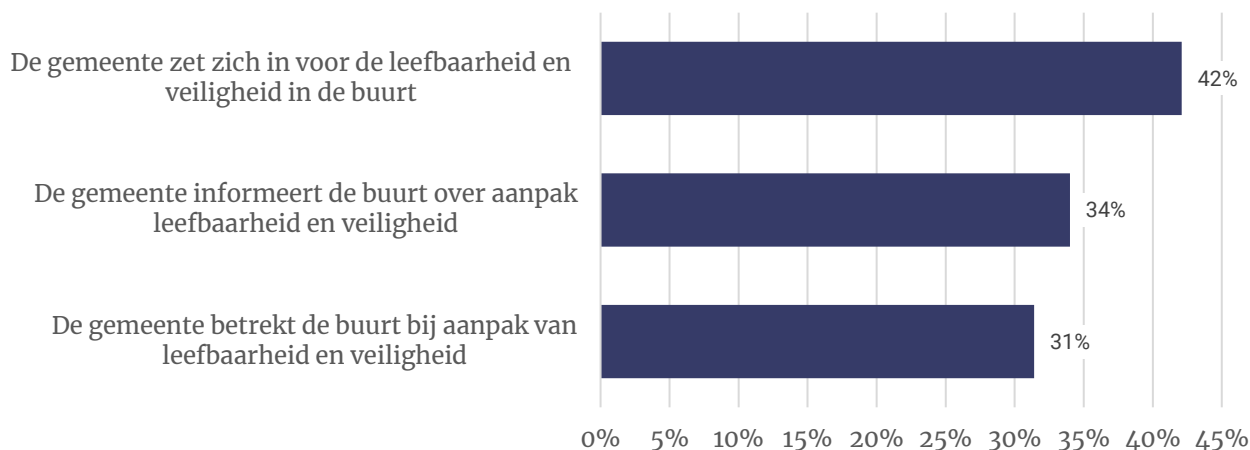
Daarnaast is door middel van drie specifieke stellingen bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

De inwoners van Steenbergen zijn - van de drie stellingen - het vaakst van mening dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt (42%).

Een derde van de inwoners vindt dat de gemeente de buurt goed informeert over haar aanpak op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (34%). Een kleinere groep, namelijk 31 procent van de inwoners, stelt dat de gemeente Steenbergen buurtbewoners ook daadwerkelijk bij de aanpak betreft. Voor al deze stellingen geldt dat er geen significante verschillen bestaan tussen Steenbergen en de Markiezzaten.

Figuur 2.8 - Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens, basis: inwoners die een totaaloordeel hebben gegeven over functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid)

Gemeentelijke handhavers

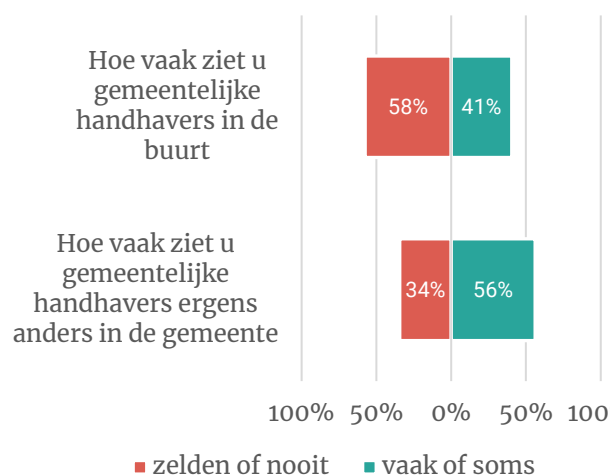
Aan inwoners van Steenbergen is ook gevraagd wat volgens hen de zichtbaarheid is van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt en ergens anders in de gemeente (Figuur 2.9). Inwoners die gemeentelijke handhavers hebben gezien, konden vervolgens ook een oordeel geven over het functioneren van deze handhavers (Figuur 2.10). Gemeentelijke handhavers houden zich bezig met het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid.

In de gemeente Steenbergen zien de inwoners vaker gemeentelijke handhavers ergens anders in de gemeente dan in hun eigen woonbuurt (56% tegenover 41%). De zichtbaarheid van handhavers is in Steenbergen groter dan gemiddeld in de Markiezzaten.

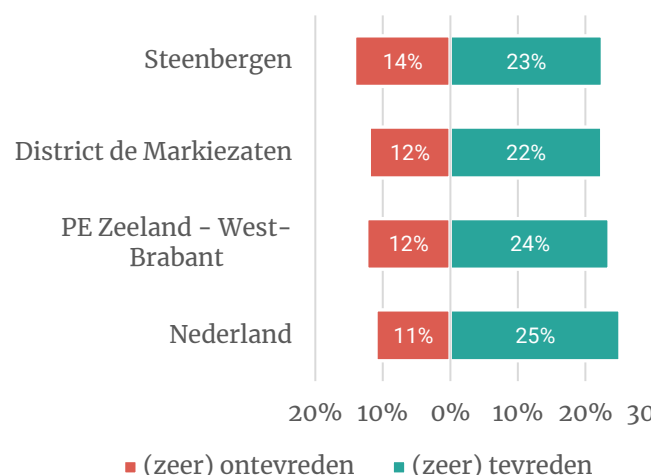
Van de bewoners die wel eens handhavers zien, is bijna een kwart (zeer) tevreden over hun functioneren (23%). Een kleinere groep, namelijk 14 procent, geeft aan juist (zeer) ontevreden te zijn. De tevredenheid ligt in de drie referentiegebieden – het district de Markiezzaten, de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland – niet duidelijk hoger of lager dan in Steenbergen. In Nederland is men wel minder vaak dan in Steenbergen (zeer) ontevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers in de woonbuurt (11%).

Figuur 2.9 - Zichtbaarheid gemeentelijke handhavers (percentage)

Figuur 2.10 - Tevredenheid functioneren gemeentelijke handhavers (basis: inwoners die vaak of soms gemeentelijke handhavers zien)

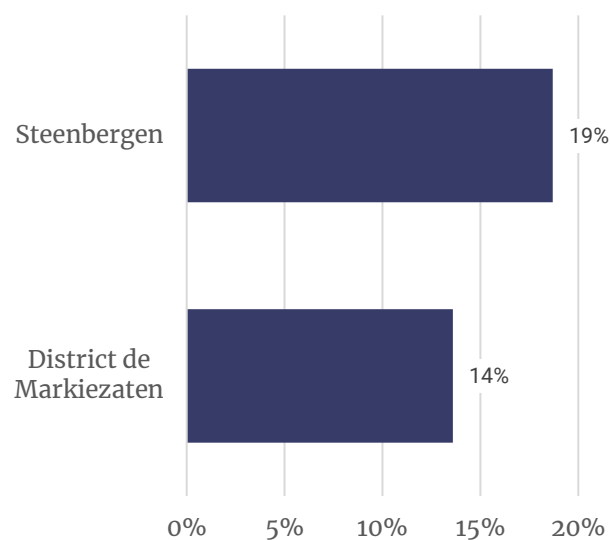
Contact met gemeentelijke handhavers

Aan inwoners van Steenbergen is gevraagd of zij in de afgelopen twaalf maanden weleens contact hebben gehad met een gemeentelijke handhaver. Inwoners die contact hebben gehad, konden vervolgens ook aangeven wat de reden was voor dit contact (Figuur 2.11). Het totale percentage inwoners dat contact heeft gehad met een gemeentelijke handhaver wordt in Figuur 2.12 vergeleken met het district.

Figuur 2.11 - Contact gemeentelijke handhaver

Figuur 2.12 - Totaal contact gemeentelijke handhaver (percentage 'ja')

De inwoners van de gemeente Steenbergen hadden in het afgelopen jaar het vaakst contact met een gemeentelijke handhaver omdat ze een melding wilden maken (10%). Vijf procent wilde de handhaver om informatie vragen, een net zo grote groep gaf aan dat ze een 'andere reden' hadden voor het contact. Aangesproken worden op gedrag was voor de bewoners van Steenbergen (vrijwel) nooit een reden om contact te hebben met een gemeentelijke handhaver (onder de personen in de steekproef).

In Steenbergen hebben in totaal ongeveer twee op de tien inwoners in het afgelopen jaar contact gehad met een gemeentelijke handhaver (19%). Dit is significant vaker dan in het district de Markiezaten, waar een op de zeven inwoners wel eens om een of andere reden in contact is geweest met een handhaver (14%).

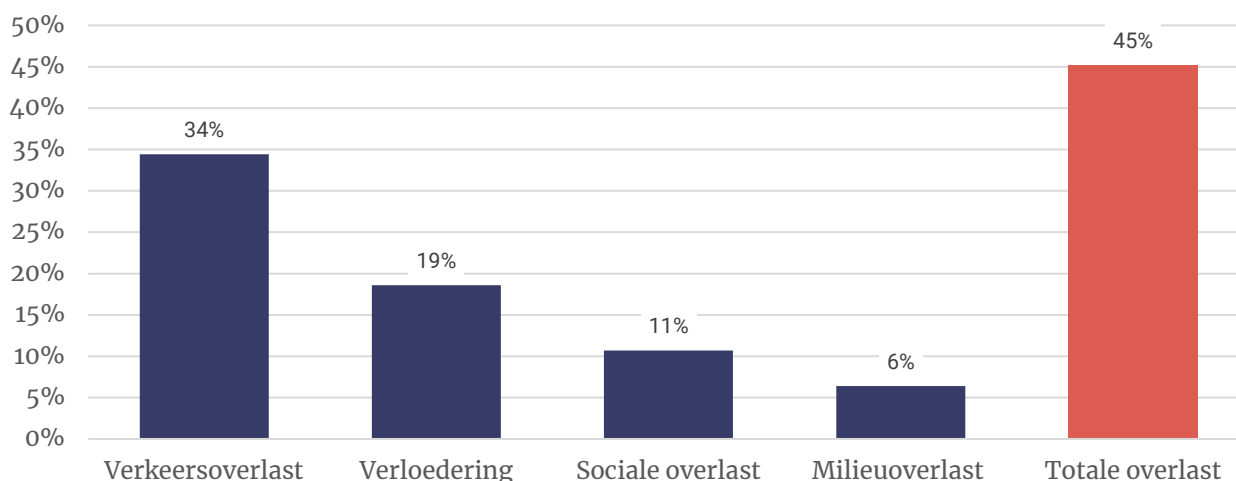
3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Steenberg en ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (par. 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3), verkeersoverlast (par. 3.4) en milieuoverlast (par. 3.5). Inwoners konden aangeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot vier scores: fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast (Figuur 3.1). Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van één of meerdere verschijningsvormen van overlast. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 3.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

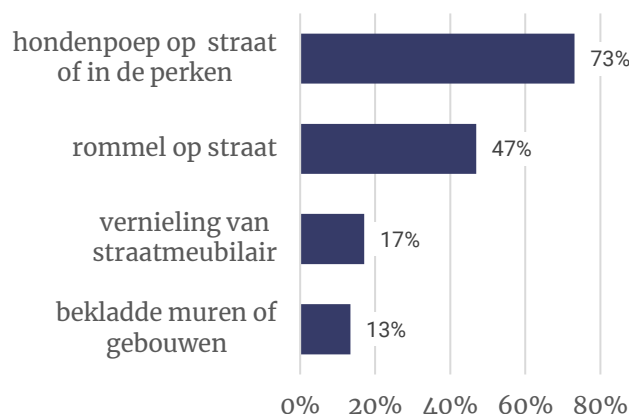
In totaal heeft 45 procent van de inwoners van Steenberg en in het afgelopen jaar veel overlast ervaren in de woonbuurt. Verkeersproblemen waren het vaakst de veroorzaker van overlast, 34 procent van de inwoners geeft aan hier veel hinder door te hebben ondervonden. Daarna volgen overlast door fysieke verloedering (19%) en sociale problemen (11%). Milieuoverlast kwam in Steenberg en relatief minder vaak voor, 6 procent van de bewoners geeft aan hier in het afgelopen jaar veel overlast door te hebben ervaren.

3.2 Fysieke verloedering

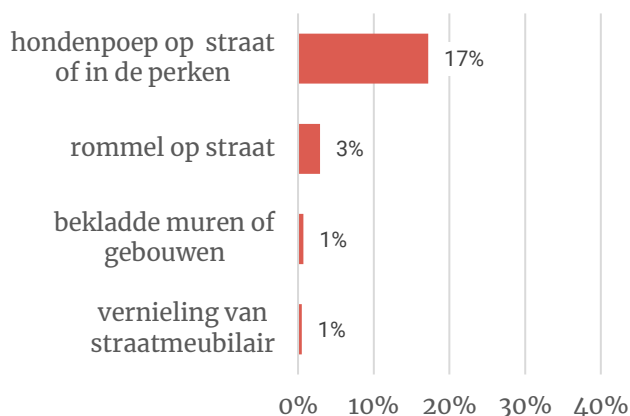
Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering.

Figuur 3.2 - Fysieke verloedering (percentage komt wel eens voor in de buurt)

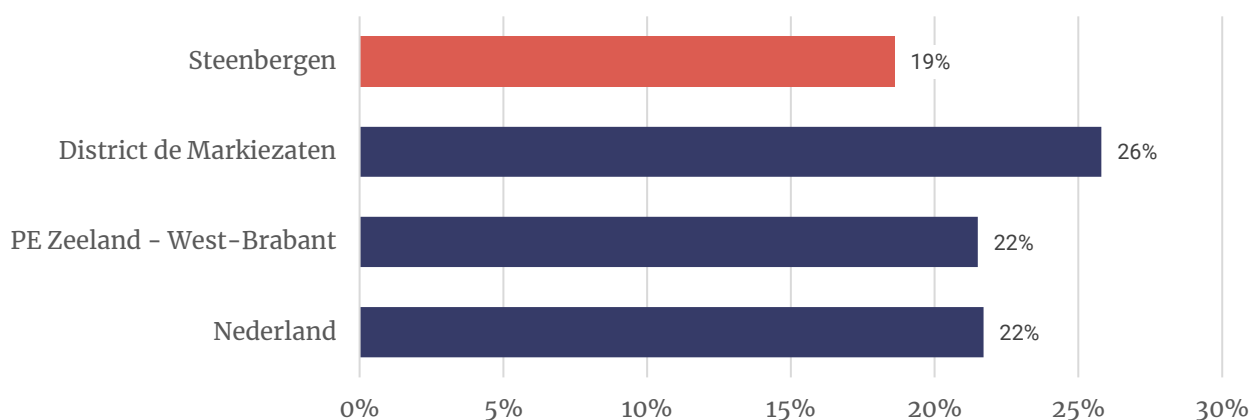

Figuur 3.3 - Fysieke verloedering (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de verschillende vormen van fysieke verloedering, komt hondenpoep op straat of in de perken volgens de bewoners van Steenbergen het vaakst voor in de buurt (73%). Deze vorm veroorzaakt ook het vaakst veel overlast onder de inwoners, 17 procent van hen geeft aan hier in het afgelopen jaar veel overlast door te hebben ervaren. Bekladde muren of gebouwen komen minder vaak voor in Steenbergen (13%). Net zoals vernieling van straatmeubilair zorgt deze vorm van fysieke verloedering ook slechts in enkele gevallen voor veel overlast onder de buurtbewoners (beide 1%).

Figuur 3.4 – Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

In de gemeente Steenbergen hebben ongeveer twee op de tien inwoners in het afgelopen jaar veel overlast ervaren door fysieke verloedering in de woonbuurt (19%). De ervaren overlast ligt hiermee lager dan in zowel de politie eenheid Zeeland-West-Brabant als het landelijke gemiddelde (beide 22%). In het district de Markiezaten ondervond 26 procent van de inwoners veel hinder door fysieke verloedering, dit is eveneens significant meer dan in de gemeente Steenbergen.

3%

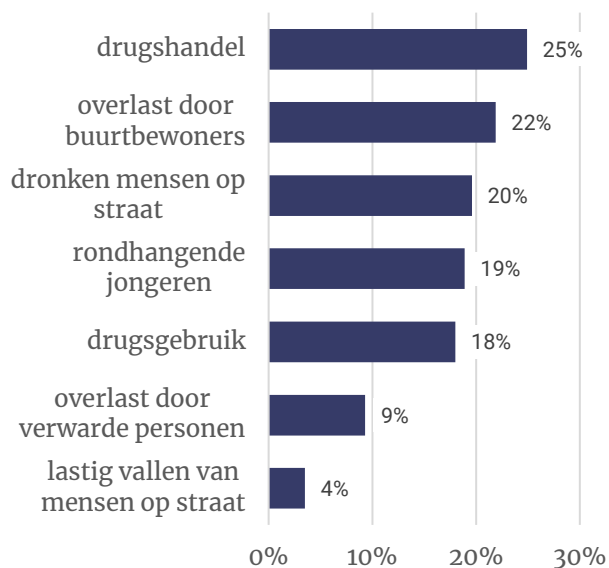
van de inwoners ervaart veel overlast door rommel op straat. Deze vorm van overlast komt in Steenbergen significant minder voor dan gemiddeld in de Markiezaten (10%).

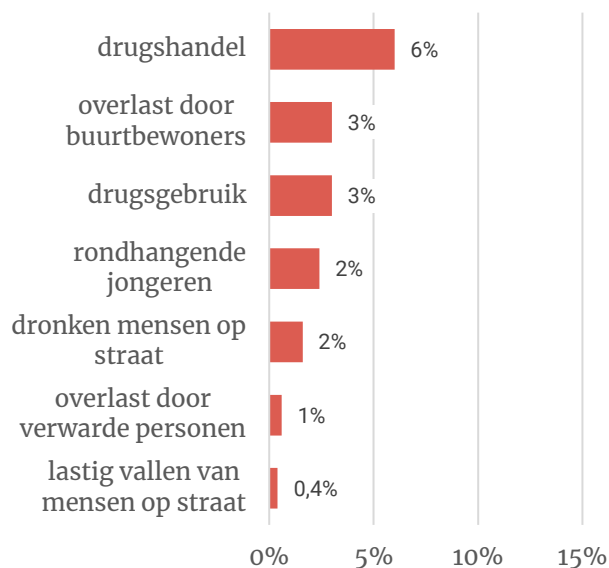
3.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar zeven vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 3.5 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen. Figuur 3.6 toont het percentage inwoners dat overlast ervaart van vormen van sociale overlast.

Figuur 3.5 - Sociale overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

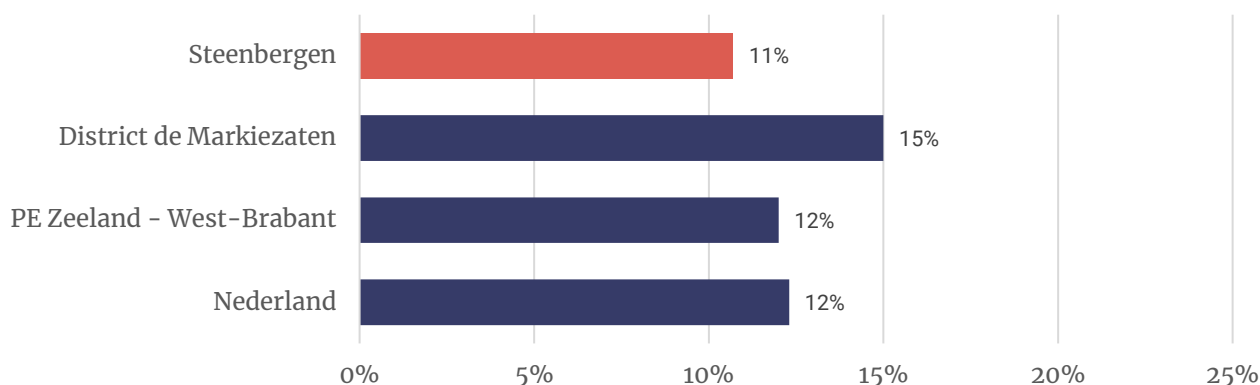

Figuur 3.6 - Sociale overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Drugshandel kwam van de zeven verschillende vormen van sociale overlast het vaakst voor in de gemeente Steenbergen (25%). Daarna volgen overlast door buurtbewoners (22%) en dronken mensen op straat (20%). Het lastig vallen van mensen op straat komt volgens de bewoners van Steenbergen minder vaak voor, 4 procent geeft aan dat ze dit wel eens meemaken in de buurt. Drugshandel is het meest voorkomende sociale probleem en zorgt ook het vaakst voor veel overlast onder bewoners (6%). Overlast door verwarde personen (1%) en overlast door het lastig vallen van mensen op straat (0,4%) zorgen in Steenbergen voor een kleine groep inwoners voor veel overlast.

Figuur 3.7 - Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

In de gemeente Steenbergen heeft in het afgelopen jaar in totaal 11 procent van de inwoners veel overlast ervaren door sociale problemen in de woonbuurt. Op dit punt wijkt Steenbergen niet af van de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en het landelijke gemiddelde voor ervaren sociale overlast (beide 12%). In de Markiezaten heeft 15 procent van de bewoners veel hinder ondervonden door zaken als drugshandel, rondhangende jongeren en dronken mensen op straat. De gemiddelde mate van ervaren sociale overlast ligt hier significant hoger dan in Steenbergen.

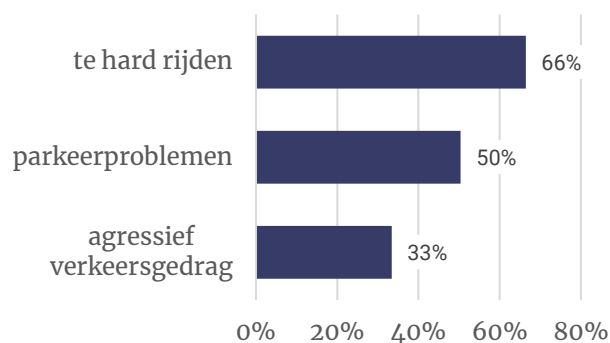
6%

van de inwoners van Steenbergen heeft in het afgelopen jaar veel overlast ervaren door drugshandel in de buurt, dit is meer dan het gemiddelde in Nederland (3%).

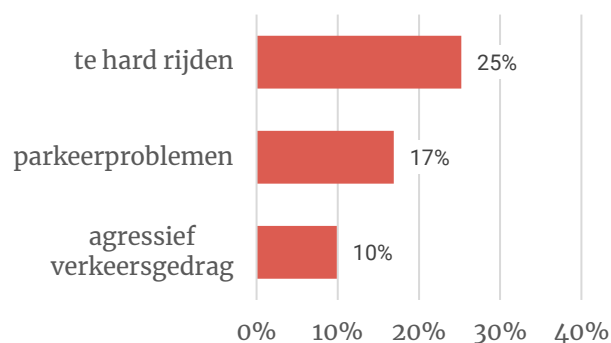
3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarvoor drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners.

Figuur 3.8 - Verkeersoverlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

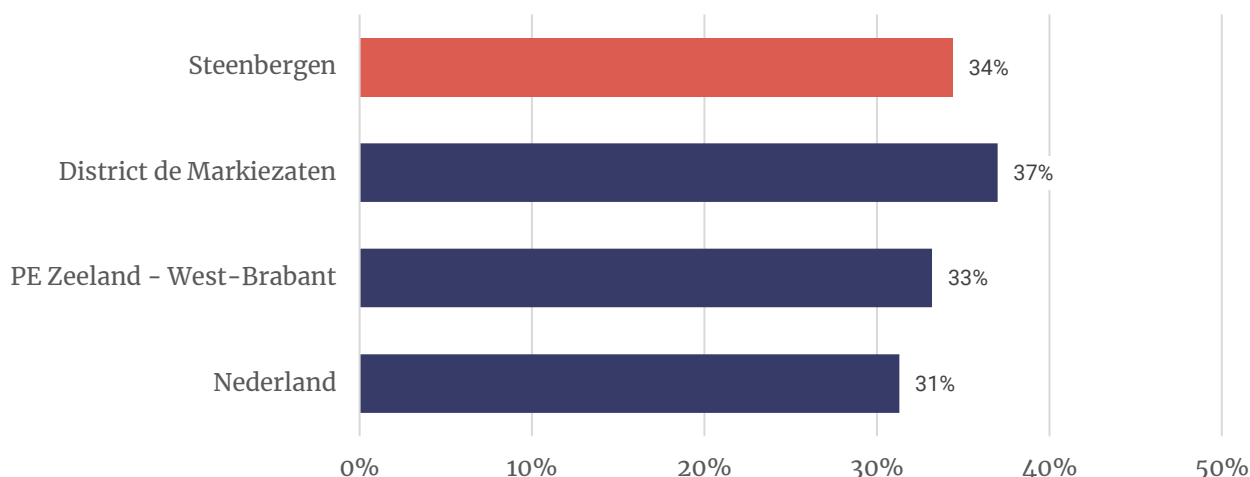
Figuur 3.9 - Verkeersoverlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Te hard rijden is volgens de inwoners van Steenbergen het meest voorkomende verkeersprobleem in de woonbuurt. Twee derde van de bewoners zegt dat dit wel eens voorkomt (66%). Bovendien zegt de helft van de Steenbergers dat er wel eens parkeerproblemen zijn in de woonbuurt. Agressief verkeersgedrag komt relatief minder vaak voor, alsnog geeft een derde aan dat dit wel eens gebeurt. Te hard rijden zorgt ook het vaakst voor veel overlast in de woonbuurt, een kwart van de bewoners zegt dat ze veel hinder hebben ondervonden door dit verkeersprobleem. Daarna volgt overlast door parkeerproblemen (17%).

Figuur 3.10 - Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

In totaal heeft een derde van de inwoners van Steenbergen in het afgelopen jaar veel verkeersoverlast ervaren in de woonbuurt (34%). In Nederland als geheel ligt dit aandeel met 31 procent lager dan in de gemeente Steenbergen. Tussen Steenbergen en het district de Markiezzaten (37%) en de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (33%) bestaan er geen grote verschillen wat betreft de mate van ervaren verkeersoverlast in de woonomgeving.

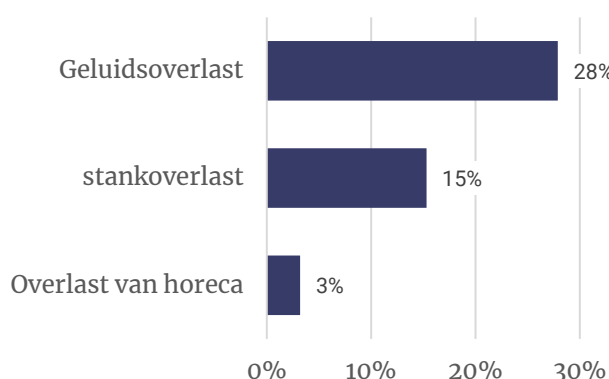
25%

van de Steenbergers ervaart veel overlast door te hard rijdende bestuurders, dit is minder dan het landelijke gemiddelde (20%).

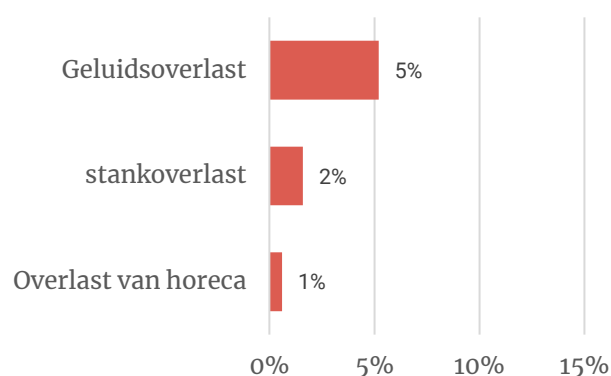
3.5 Milieuoverlast

De laatste vorm van overlast in de buurt die aan inwoners is voorgelegd betreft milieuoverlast. Deze vorm van overlast bestaat uit drie buurtproblemen: overlast van horecagelegenheden, geluidsoverlast en stankoverlast (Figuur 3.11).

Figuur 3.11 - Milieuoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

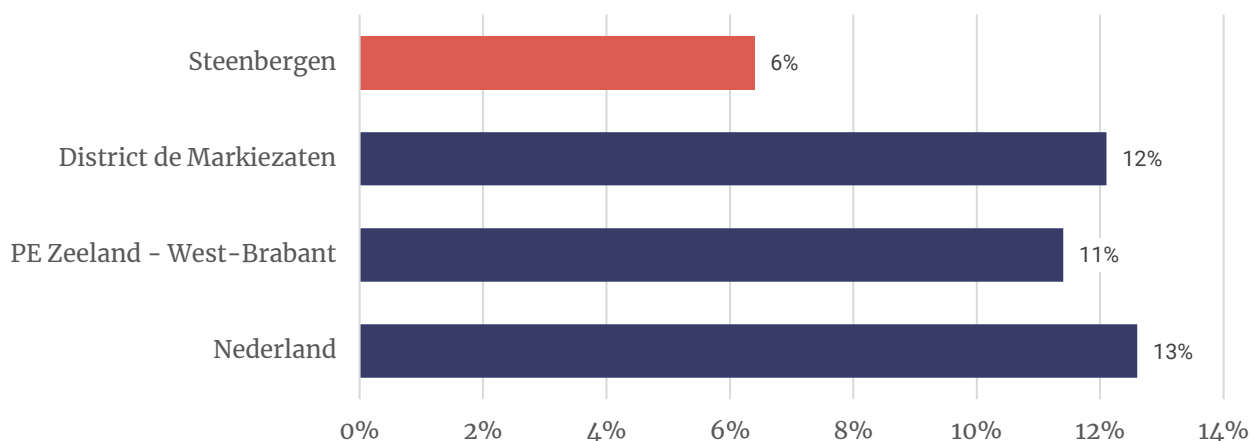

Figuur 3.12 - Milieuoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de drie verschillende vormen van milieuoverlast, kwam geluidsoverlast afgelopen jaar het vaakst voor in de gemeente Steenbergen (28%), gevolgd door stankoverlast (15%). Overlast van horeca kwam relatief minder vaak voor, 3 procent van de inwoners geeft aan dat dit wel eens gebeurt in de buurt. Geluidsoverlast was het meest voorkomende milieuprobleem en zorgde ook het vaakst voor veel overlast (5%). Stankoverlast en overlast van horeca zorgden voor respectievelijk 2 en 1 procent van de bewoners voor veel hinder.

Figuur 3.13 - Totale milieuoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

In de gemeente Steenbergen heeft in totaal 6 procent van de inwoners in het afgelopen jaar milieuoverlast ervaren in de buurt. Dit is minder dan in zowel de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (11%) als in Nederland als geheel (13%). In het district de Markiezaten ondervond 12 procent van de inwoners hinder door geluidsoverlast, stankoverlast of overlast door horeca. De ervaren overlast ligt hier significant hoger dan in de gemeente Steenbergen.

5%

van de inwoners van Steenbergen heeft in het afgelopen jaar veel geluidsoverlast ervaren, deze groep is significant kleiner dan in de Markiezaten (9%).

3.6 Melden van overlast

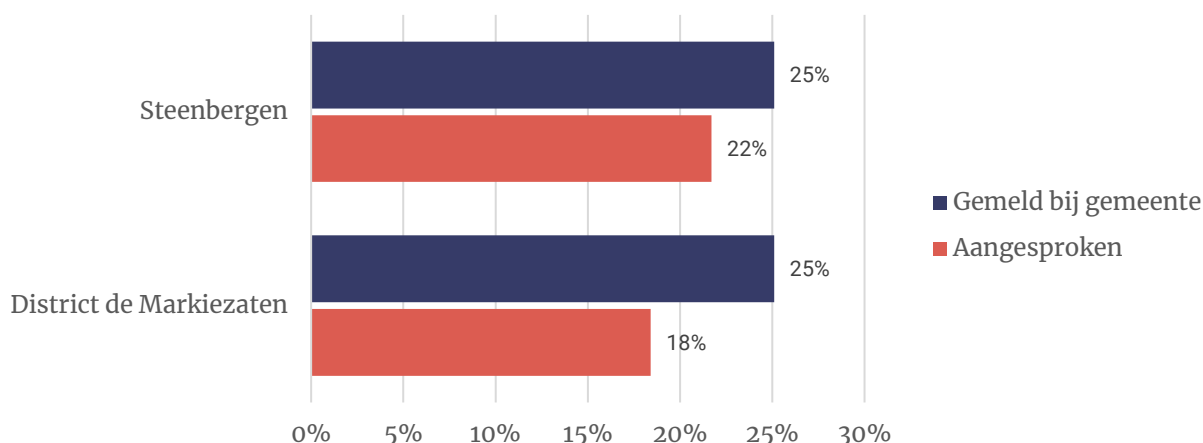
Inwoners van de gemeente Steenbergen konden aangeven of en hoe vaak zij in het afgelopen jaar weleens overlast in de buurt hebben ervaren. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om overlast van burens, hondenpoep, jongeren, parkeerproblemen of het dumpen van afval. Inwoners die weleens overlast hebben ervaren, kregen vervolgens een aantal vervolgvragen over het aanspreken van de veroorzakers en melding maken van de overlast bij de gemeente. In Steenbergen heeft 63 procent vaak of soms dergelijke overlast ervaren in de buurt.

Wanneer men te maken krijgt met overlast in de buurt, zijn er meerdere manieren om hierop te reageren. Voorbeelden zijn het aanspreken van de overlastgevende persoon of een melding maken. Aan de inwoners van Steenbergen die weleens overlast in de woonbuurt hebben ervaren, is gevraagd of zij de persoon die de overlast veroorzaakte hier zelf op hebben aangesproken. Een andere mogelijke reactie is het maken van een melding bij de gemeente over de overlast in de buurt.

Figuur 3.14 toont het percentage van de inwoners van Steenberg en dat de persoon die de overlast heeft veroorzaakt heeft aangesproken en het percentage inwoners dat de overlast heeft gemeld bij de gemeente.

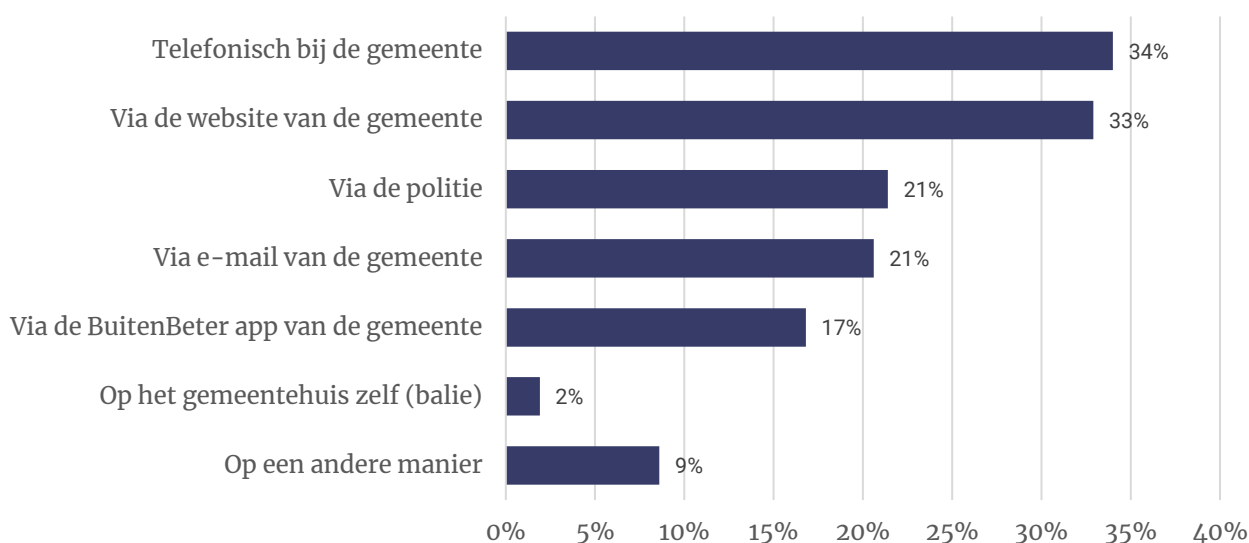
Figuur 3.14 - Overlast gemeld of veroorzaker aangesproken (basis: inwoners die overlast ervaren in de buurt)

In Steenberg kozen inwoners die overlast hebben ervaren in de buurt er vaker voor om hiervan een melding te maken bij de gemeente (25%) dan om de overlastgevende persoon of personen aan te spreken op hun gedrag (22%). Een soortgelijk beeld is zichtbaar in het district de Markiezen. Er bestaan geen significante verschillen tussen de gemeente en het district wat betreft het percentage inwoners dat een melding heeft gemaakt bij de gemeente (25%) of mensen heeft aangesproken op hun gedrag (18%).

Inwoners die de overlast bij de gemeente gemeld hebben konden vervolgens ook aangeven op welke manier zij melding hebben gemaakt bij de gemeente (Figuur 3.15).

Figuur 3.15 - Manieren van melden overlast (basis: inwoners die overlast hebben gemeld bij gemeente)

De Steenbergers die de overlast hebben gemeld bij de gemeente, kozen er het vaakst voor om dit telefonisch te doen (34%) of om hiervoor de website van de gemeente te gebruiken (33%). Twee op de tien inwoners maakten de melding niet bij de gemeente, maar gingen naar de politie (21%). Een kleine groep (2%) deed de melding op het gemeentehuis zelf. Bij de interpretatie van deze resultaten is het belangrijk om te onthouden dat ze indicatief zijn, omdat de antwoorden zijn gebaseerd op een kleine steekproef (minder dan 50 personen).

3.7 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van Steenbergen is gevraagd welk buurtprobleem zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen.

#1	26%	#2	22%	#3	20%
1 Te hard rijden		2 Parkeerproblemen		3 Hondenpoep	

Te hard rijden is volgens de inwoners van Steenbergen het probleem in de woonbuurt dat als eerste aangepakt moet worden, ruim een kwart van de inwoners verbindt aan het oplossen van dit probleem de hoogste urgentie (26%). Daarna volgen parkeerproblemen (22%) en hondenpoep (20%).

4 Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Steenbergen beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt en paragraaf 4.2 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. In paragraaf 4.3 komt de verwachte kans op slachtofferschap aan de orde. Afgesloten wordt door respectloos gedrag (par. 4.4), discriminatie(par. 4.5) en weerbaarheid (par. 4.6).

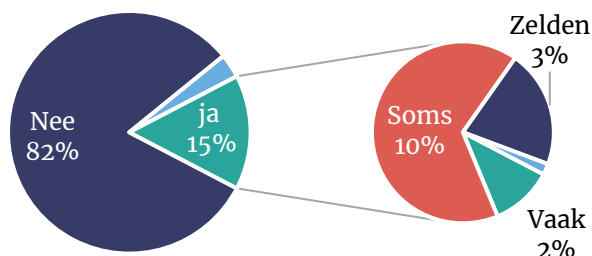
4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

Gevoelens van onveiligheid

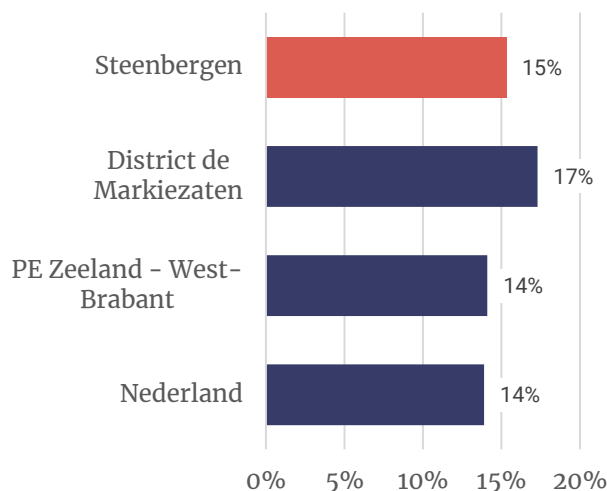
In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Figuur 4.2 wordt de ontwikkeling in onveiligheidsgevoelens getoond.

In de gemeente Steenbergen heeft 15 procent van de inwoners zich in het afgelopen jaar wel eens onveilig gevoeld in de buurt. Tien procent van alle inwoners geeft aan zich soms onveilig te voelen. Een kleinere groep ervaart zelfs vaak onveiligheidsgevoelens in de buurt (2%). Als we de gemeente Steenbergen vergelijken met het district de Markiezaten (17%), de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (14%) en Nederland (14%) zijn er geen (grote) verschillen zichtbaar. Inwoners ervaren ongeveer even vaak gevoelens van onveiligheid in de woonbuurt.

Figuur 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

Figuur 4.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

15%

van de inwoners van Steenbergen voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt.

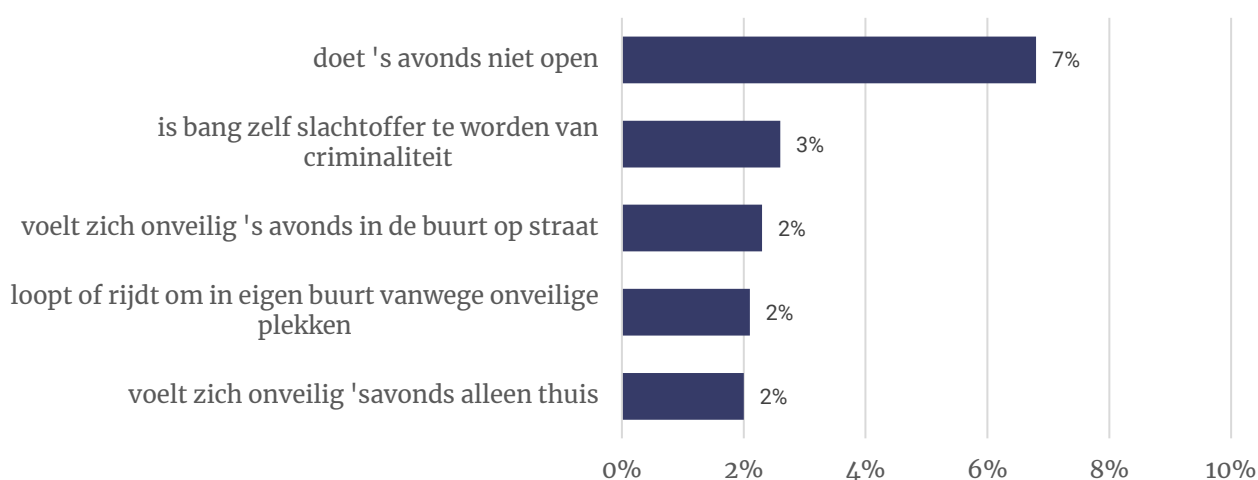

Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4.3 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Steenberg en zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk vaak voorkomt.

Van de verschillende vormen van vermijdingsgedrag, komt het 's avonds niet open doen van de deur het vaakst voor in de gemeente Steenberg en (7%). Daarna volgt de angst om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit (3%). De overige vormen van vermijdingsgedrag komen alle drie bij 2 procent van de Steenbergers voor. Alleen het vermijdingsgedrag 'doet 's avonds de deur niet open' verschilt in Steenberg en significant van de Markiezzaten. In het district passen de inwoners dit type vermijdingsgedrag significant vaker toe (11%).

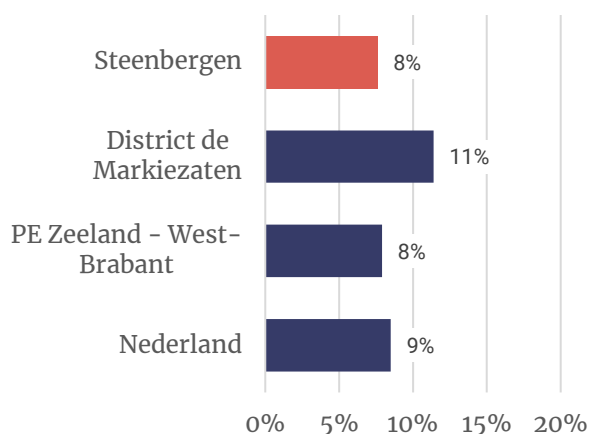
Figuur 4.3 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

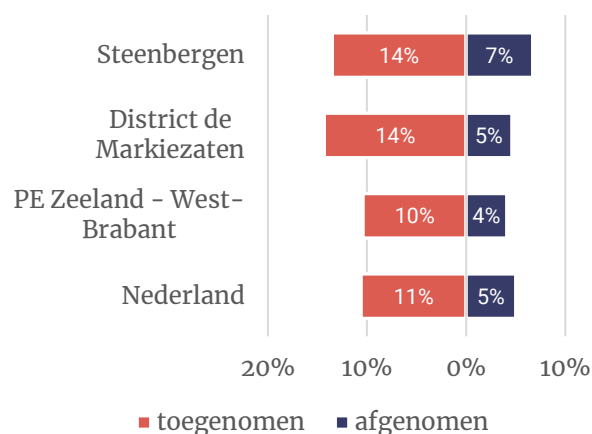
Criminaliteit in de buurt

Figuur 4.4 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4.5 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen, afgenomen of gelijk is gebleven.

Figuur 4.4 - Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 4.5 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

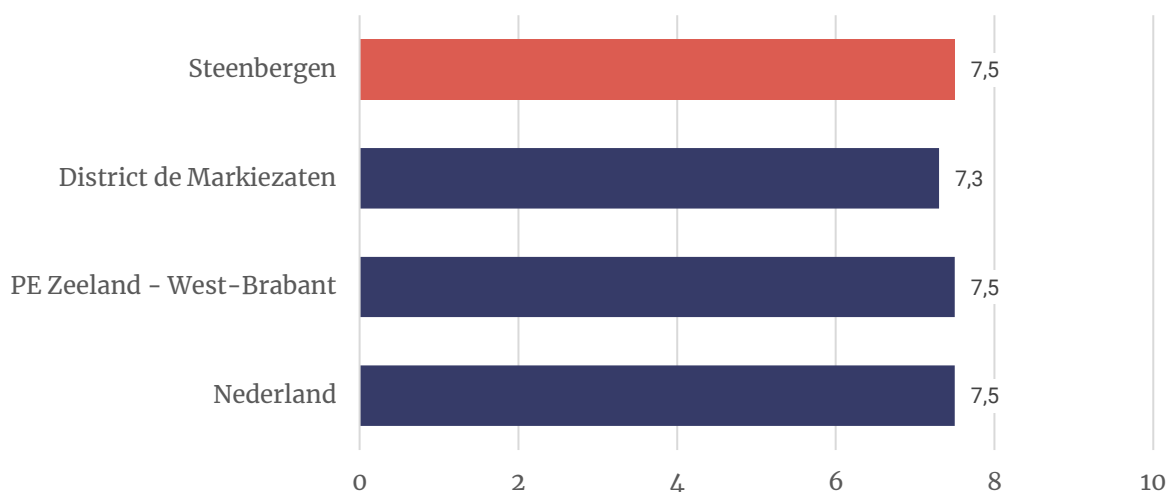
In de gemeente Steenbergen is 8 procent van de inwoners van mening dat er veel criminaliteit voorkomt in de woonbuurt. Dit aandeel is ongeveer gelijk aan wat we observeren in de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (8%) en in Nederland als geheel (9%). In het district de Markiezzaten denkt 11 procent van de bewoners dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt, deze groep is significant groter dan in de gemeente Steenbergen.

In Steenbergen denkt men vaker dat de criminaliteit in de woonbuurt is toegenomen (14%) dan dat er sprake is geweest van een afname (7%). De meeste inwoners, namelijk 56 procent, zijn van mening dat er op dit gebied niets is veranderd. De gemeente Steenbergen en het district de Markiezzaten verschillen niet significant van elkaar wat betreft de gepercipieerde ontwikkeling van criminaliteit in de buurt. In de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (10%) en Nederland (11%) denken kleinere groepen inwoners dan in Steenbergen dat er nu meer criminaliteit is in de woonbuurt dan een jaar eerder.

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (Figuur 4.6).

Figuur 4.6 - Oordeel veiligheid woonomgeving per gebied (rapportcijfer)

Het gemiddelde rapportcijfer voor de veiligheid van de woonomgeving bedraagt een 7,5. Dit betekent dat het oordeel van de inwoners van de gemeente Steenbergen over de veiligheid van de woonbuurt nagenoeg hetzelfde is als dat van de inwoners van Zeeland-West-Brabant en Nederland als geheel (beide 7,5). In het district de Markiezzaten is het rapportcijfer een 7,3, dit is significant lager dan het rapportcijfer van Steenbergen.

14%

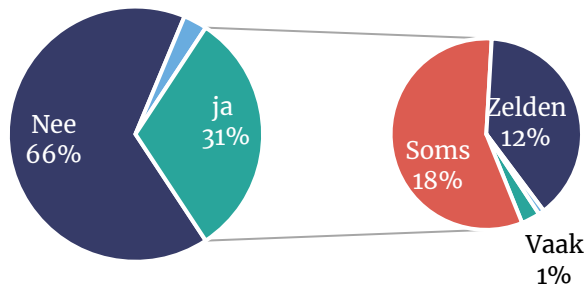
van de inwoners denkt dat criminaliteit in de buurt is toegenomen in het afgelopen jaar.

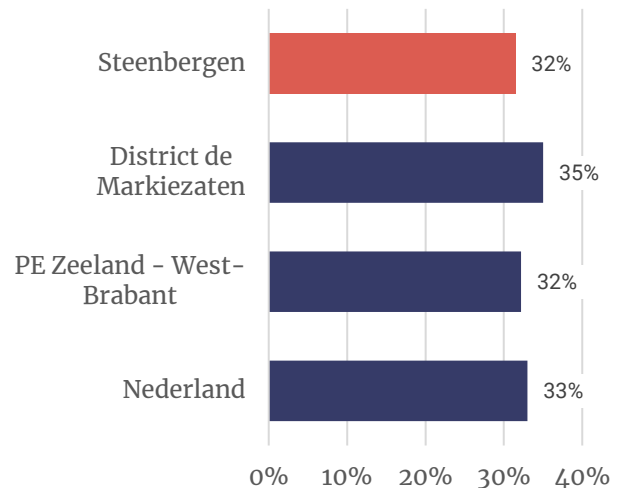
4.2 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In Figuur 4.7 en Figuur 4.8 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.7 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Figuur 4.8 - Onveiligheidsgevoel per gebied (percentage 'wel eens' onveilig)

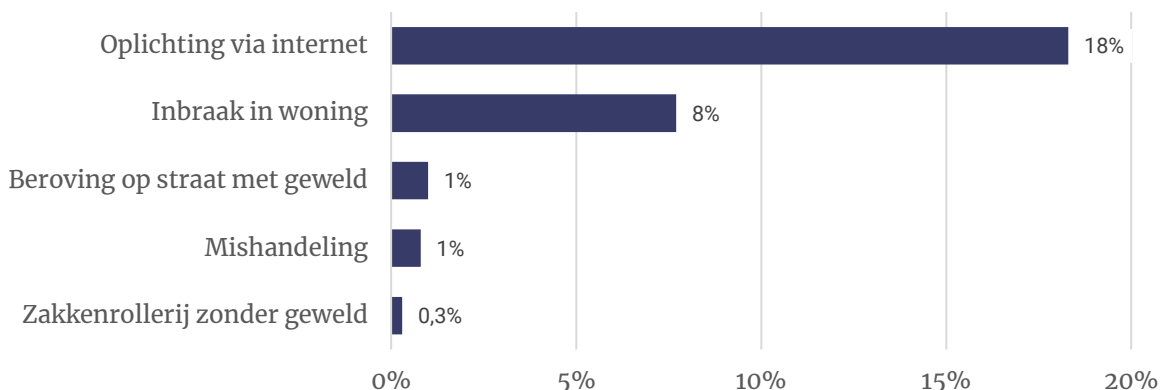
Ongeveer een derde van de Steenbergers geeft aan zich in het algemeen wel eens onveilig te voelen (32%). Deze algemene gevoelens van onveiligheid komen in de meeste gevallen soms voor, dit is het geval voor 18 procent van de inwoners van Steenbergen. Een zeer kleine groep, namelijk 1 procent, ervaart vaak gevoelens van onveiligheid.

In het district de Markiezzaten ervaart 35 procent van de inwoners in het algemeen wel eens gevoelens van onveiligheid, dit wijkt niet significant af van de gemeente Steenbergen. Ook tussen Steenbergen en de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (32%) en Nederland (33%) bestaan er geen (grote) verschillen wat betreft de mate van ervaren algemene onveiligheidsgevoelens.

4.3 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.9).

Figuur 4.9 - Kans slachtofferschap ... is (heel) groot

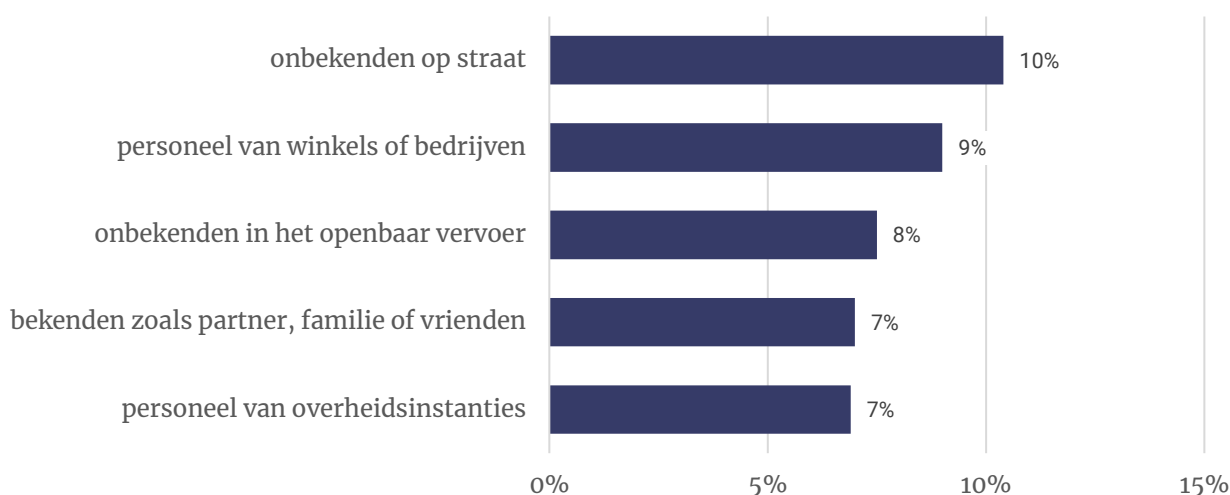

Van vijf mogelijke vormen van slachtofferschap denken de inwoners van de gemeente Steenbergen de kans het grootst is dat zij in het aankomende jaar slachtoffer worden van oplichting via internet (18%). Daarna volgt slachtofferschap van een woninginbraak (8%). De kans op slachtofferschap voor de overige type delicten – beroving op straat met geweld, mishandeling en zakkenrollerij zonder geweld – wordt door de bewoners heel klein geacht, dit varieert van 0,3 procent tot 1 procent. Bij geen van de delicten wijkt Steenbergen af van het landelijke gemiddelde wat betreft de geschatte kans op slachtofferschap. In de Markiezaten achten inwoners de kans op slachtofferschap op mishandeling (2,6%) en zakkenrollerij zonder geweld (1,6%) significant hoger in dan in Steenbergen.

4.4 Respectloos gedrag

Met respectloos gedrag wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van fatsoen worden overschreden. Figuur 4.10 geeft weer hoe vaak burgers in de gemeente Steenbergen persoonlijk door personen of instanties respectloos worden behandeld.

Figuur 4.10 - Percentage inwoners dat wel eens respectloos wordt behandeld door...

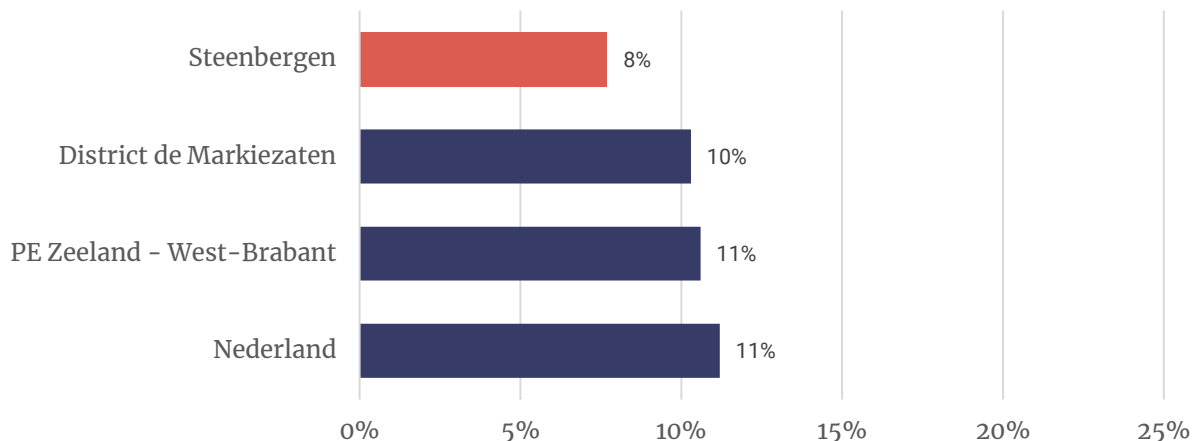
Inwoners van Steenbergen zeggen dat zij het vaakst respectloos worden behandeld door onbekenden op straat, 10 procent van alle bewoners heeft hier in het afgelopen jaar wel eens mee te maken gekregen. Daarna volgen respectloos gedrag door personeel van winkels of bedrijven (9%) en onbekenden in het openbaar vervoer (8%). Respectloze behandelingen door bekenden en personeel van overheidsinstanties komen relatief minder vaak voor (7%). Alle percentages liggen wel dicht bij elkaar. Bij geen van de vormen van respectloos gedrag is er sprake van een significant verschil tussen de gemeente Steenbergen en het district de Markiezaten.

4.5 Discriminatie

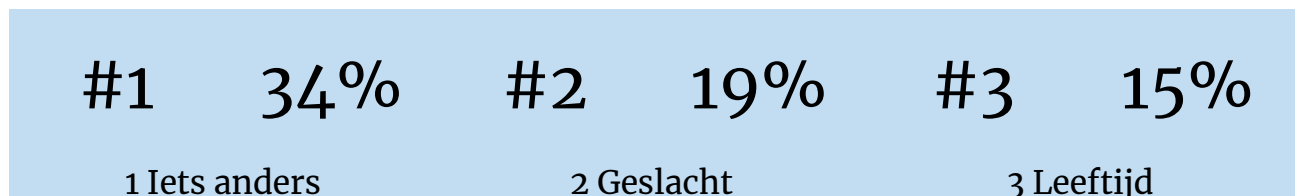
Burgers konden aangeven of zij zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld. Discriminatie kan op verschillende gronden plaatsvinden, zoals ras of huidskleur, godsdienst of leeftijd. Figuur 4.11 geeft weer hoe vaak de inwoners van Steenberg en zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld.

Figuur 4.11 - Percentage inwoners dat zich in afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd voelt per gebied

Een van de twaalf Steenbergers (8%) geeft aan dat zij zich in het afgelopen jaar wel eens gediscrimineerd hebben gevoeld. Een kleiner deel van de inwoners van de gemeente heeft ervaringen met discriminatie gehad dan de inwoners van de politie eenheid Zeeland - West-Brabant en Nederland als geheel (beide 11%). Steenberg en het district de Markiezaten (10%) wijken op dit thema niet (significant) van elkaar af.

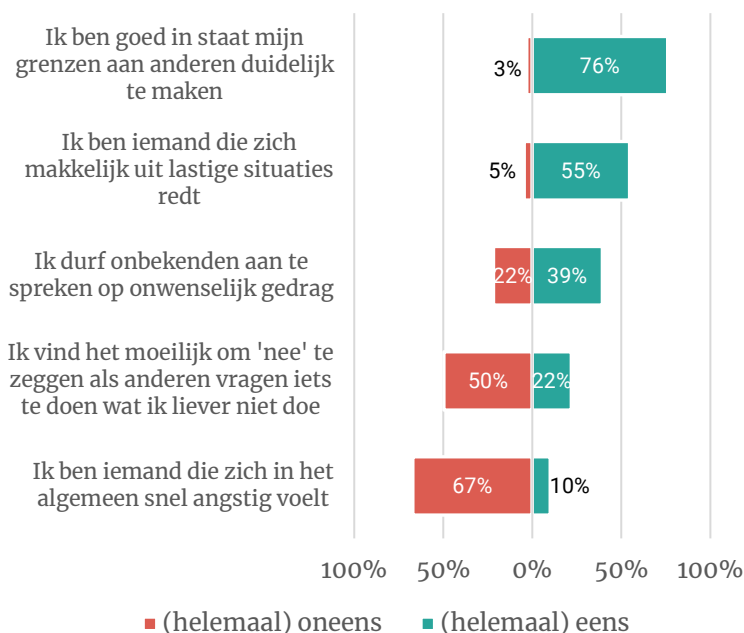
Inwoners die zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd voelden konden aangeven op welke grond deze discriminatie was en waardoor men zich gediscrimineerd heeft gevoeld. De drie meest genoemde gronden in Steenberg zijn: geslacht (19%), leeftijd (15%) en een andere grond dan de voorgelegde gronden in de vragenlijst (34%). De meest genoemde redenen waarom men zich gediscrimineerd heeft gevoeld zijn ongelijke behandeling (56%), stigmatisering (27%) en negeren of uitsluiting (19%). Bij de interpretatie van deze resultaten is het belangrijk om te onthouden dat ze indicatief zijn, omdat de antwoorden zijn gebaseerd op een kleine steekproef van slachtoffers van discriminatie (minder dan 50 personen).

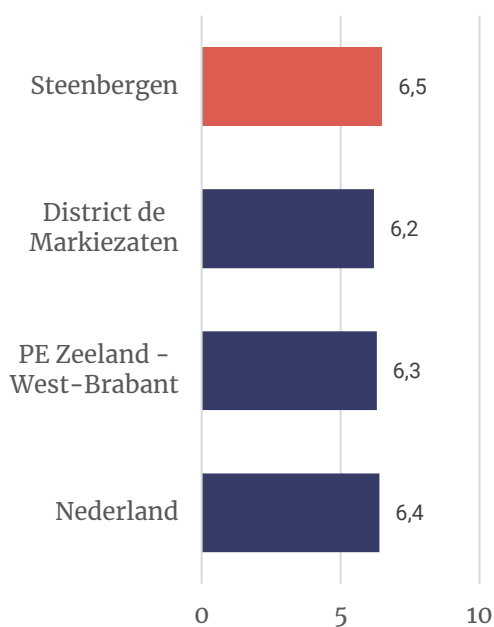
4.6 Weerbaarheid

Om iets te kunnen zeggen over de persoonlijke weerbaarheid van de inwoners van de gemeente Steenbergen, is op basis van vijf stellingen een schaalscore berekend. Figuur 4.12 geeft weer hoe inwoners het eens zijn met de verschillende stellingen, Figuur 4.13 laat de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid zien voor Steenbergen en de referentiegebieden.

Figuur 4.12 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid

Figuur 4.13 - Persoonlijke weerbaarheid (schaalscore)

Als het gaat om de verschillende stellingen over persoonlijke weerbaarheid, vinden Steenbergers het vaakst van zichzelf dat zij goed in staat om hun grenzen aan anderen duidelijk te maken (76%). Bovendien vindt een meerderheid dat zij zich makkelijk uit lastige situaties kunnen redden. Een kleinere groep, namelijk vier op de tien inwoners, durft onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag (39%). Slechts 10 procent van de Steenbergers geeft aan dat zij zich snel angstig voelen.

De schaalscore persoonlijke weerbaarheid voor de gemeente Steenbergen is 6,5. Op dit punt wijkt Steenbergen niet af van zowel de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (6,3) als van Nederland als geheel (6,4). De schaalscore voor de Markiezzaten bedraagt 6,2. Dit betekent dat de inwoners van Steenbergen significant meer tekenen van persoonlijke weerbaarheid tonen.

39%

van de inwoners durft onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag, deze groep is significant groter dan in de Markiezzaten (34%).

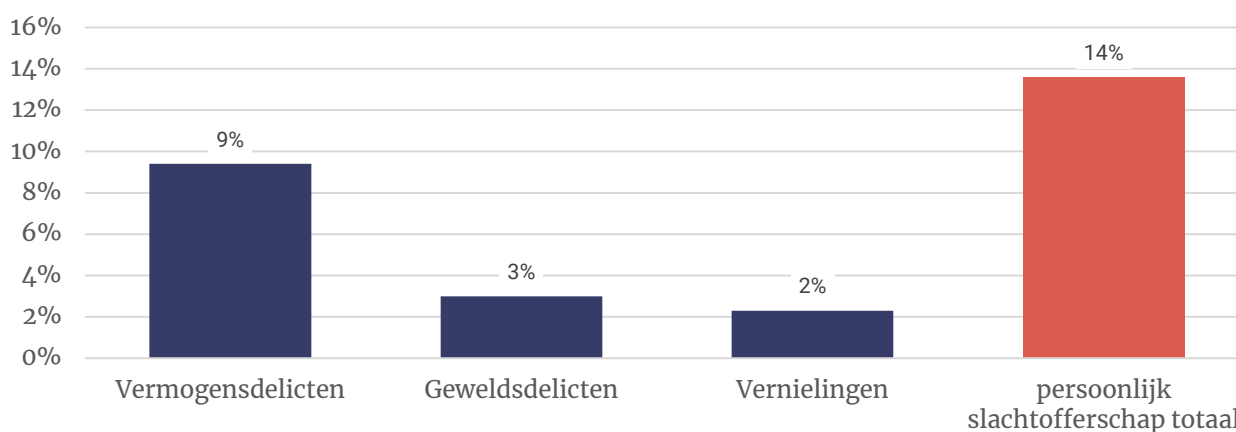
5 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen van traditionele criminaliteit. Dat is afgemeten aan het percentage inwoners van Steenbergen dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (par. 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3) en vernielingen (par. 5.4).

5.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Traditionele criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten en vandalismedelicten (vernieling). Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen twaalf maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 5.1 - Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

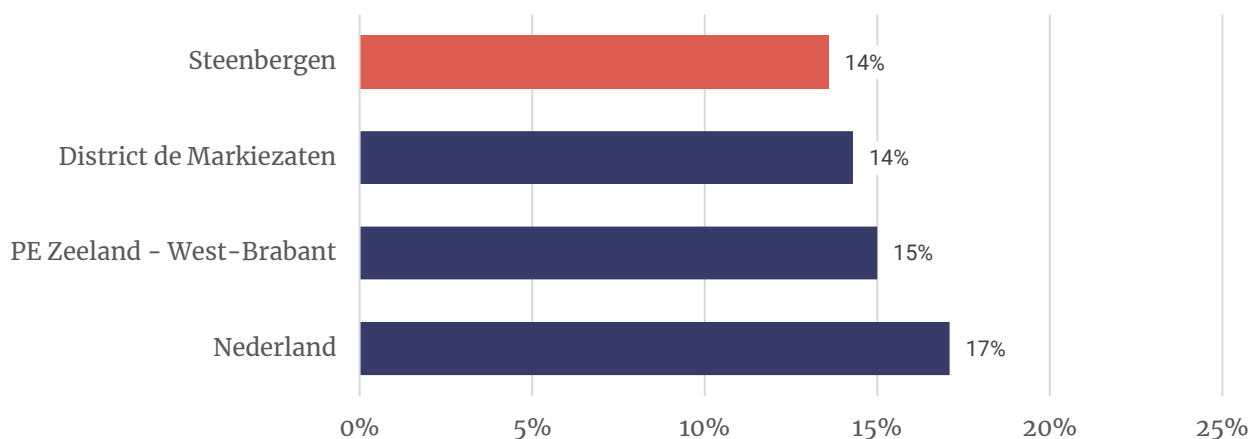
In totaal is 14 procent van de inwoners van de gemeente Steenbergen in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van traditionele criminaliteit. Vermogensdelicten kwamen het vaakst voor, 9 procent van de Steenbergers is met een dergelijk type delict geconfronteerd. Voor geweldsdelicten en vernielingen geldt dat respectievelijk 3 en 2 procent van de bewoners hier slachtoffer van zijn geworden.

Geweldsdelicten, vermogensdelicten en vernieling worden samengevat onder de noemer 'traditionele criminaliteit'. In Figuur 5.2 wordt het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Steenbergen vergeleken met de referentiegebieden.

Wat betreft het slachtofferschap traditionele criminaliteit wijkt Steenbergen niet (significant) af van het district de Markiezaten (14%) en de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (15%). In Nederland heeft 17 procent van de inwoners in het afgelopen jaar te maken gekregen met traditionele criminaliteit, vaker dan in de gemeente Steenbergen.

Figuur 5.2 - Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Er waren in Steenbergen in totaal 21,8 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 53 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid ligt hiermee significant hoger dan in de Markiezaten, waar 46 procent van de slachtoffers van traditionele criminaliteit een melding maakte bij de politie. Deze resultaten zijn, aangezien ze zijn gebaseerd op een kleine steekproef, wel indicatief.

In de Veiligheidsmonitor wordt ook gevraagd of slachtoffers van een delict melding of aangifte hebben gedaan bij de politie en wat, in het geval dat ze dit niet hebben gedaan, hiervoor hun reden was. Hier kwam een top 3 van redenen om geen melding of aangifte te doen uit voor de gemeente Steenbergen. Ook deze resultaten dient de lezer als indicatief te beschouwen.

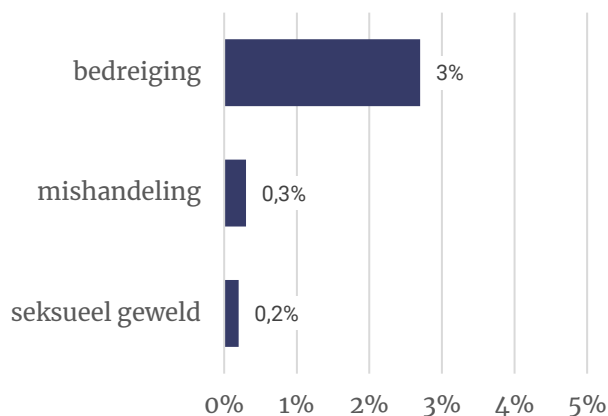
Nieuw in de Veiligheidsmonitor is een vraag naar de gevolgen van delicten voor slachtoffers, ondervindt men emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van een delict? In totaal heeft 29 procent van de slachtoffers dergelijke gevolgen ervaren. Emotionele of psychische problemen kwamen het vaakst voor, 26 procent van alle slachtoffers gaf aan hier last van te hebben. Zeven procent van alle slachtoffers ervaarde financiële problemen als gevolg van het delict. Lichamelijke verwondingen of letsels kwamen, in elk geval onder de personen in de steekproef, niet voor. Het gaat hier opnieuw om indicatieve resultaten.

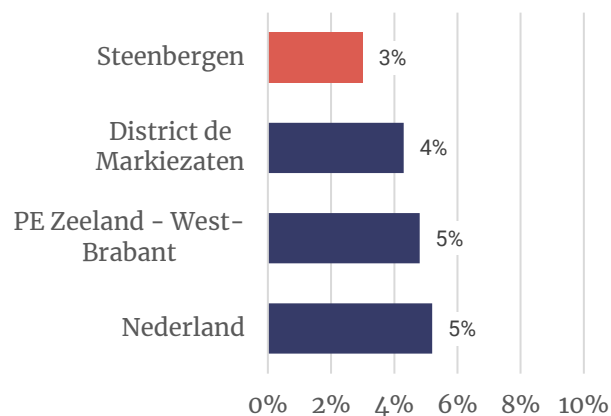
5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of seksueel geweld. Dit is weergegeven in Figuur 5.3. In Figuur 5.4 is het totale percentage inwoners van Steenberg en zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een geweldsdelict.

Figuur 5.3 - Slachtofferschap geweldsdelicten

Figuur 5.4 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten

Van de verschillende vormen van geweldsdelicten, kwam bedreiging in de gemeente Steenberg en het vaakst voor (3%). Mishandeling (0,3%) en seksueel geweld (0,2%) kwamen minder vaak voor, het gaat hier om kleine percentages slachtofferschap. In totaal is 3 procent van de inwoners in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van een geweldsdelict. Het slachtofferschap in Steenberg en wijkt niet (significant) af van de drie referentiegebieden. De percentages slachtofferschap zijn het grootst in de politie eenheid en Nederland (beide 5%).

In totaal waren er in Steenberg en 5,9 geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 55 procent gemeld bij de politie. In het district de Markiezen maakte 48 procent van de slachtoffers een melding bij de politie, in Steenberg en ligt de meldingsbereidheid significant hoger. Het is wel belangrijk om deze resultaten als indicatief te beschouwen, aangezien ze zijn gebaseerd op een kleine steekproef (minder dan 50 personen).

Onder slachtoffers van geweldsdelicten in Steenberg en ondervond 35 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Ook deze resultaten zijn indicatief.

3%

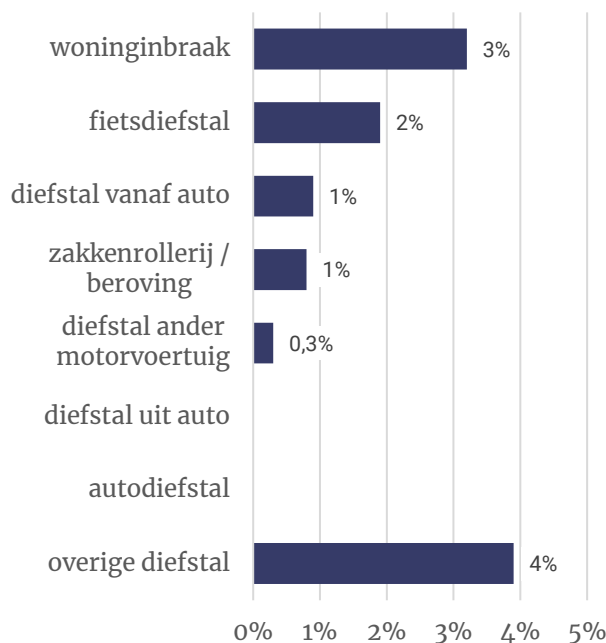
van de inwoners van Steenberg en is slachtoffer geworden van een geweldsdelict, het gemiddelde in Nederland is 5 procent.

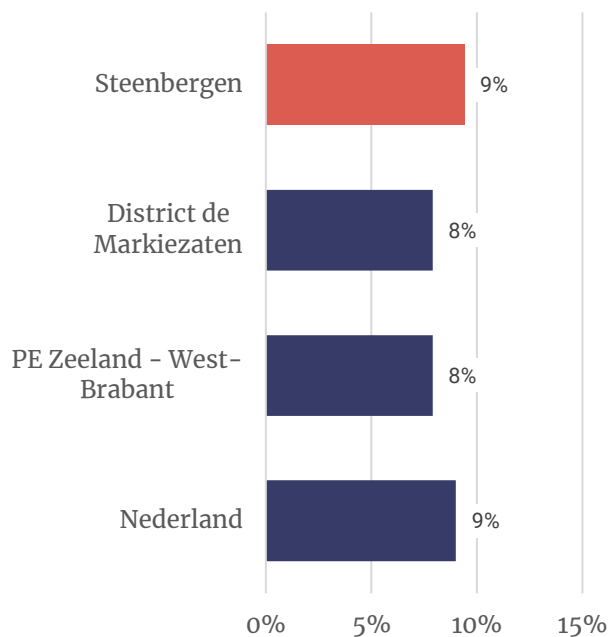
5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van poging tot woninginbraak, fietsdiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 5.5). Ook is het totale percentage inwoners van Steenberg en dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een vermogensdelict berekend (Figuur 5.6).

Figuur 5.5 - Slachtofferschap vermogensdelicten

Figuur 5.6 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten

Van de genoemde type vermogensdelicten, kwam woninginbraak het afgelopen jaar het vaakst voor in de gemeente Steenberg en (3%), gevolgd door fietsdiefstal (2%). Vier procent van de bewoners geeft aan dat zij slachtoffer zijn geworden van een andere vorm van diefstal, zoals spullen uit de tuin, een kledruimte, caravan of tent. Diefstal uit auto en autodiefstal kwamen, in ieder geval onder de personen in de steekproef, (vrijwel) niet voor in de gemeente.

In totaal is 9 procent van de inwoners van de gemeente Steenberg en slachtoffer geworden van een vermogensdelict (9%). Het slachtofferschap ligt hiermee nagenoeg gelijk aan alle drie de referentiegebieden (de Markiezen, Zeeland-West-Brabant en Nederland).

In totaal waren er in Steenberg en 12,2 vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 60 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid in de gemeente Steenberg en ligt hoger dan in het district de Markiezen, want hier maakte 54 procent van de slachtoffers een melding bij de politie. Het is wel belangrijk om deze resultaten als indicatief te beschouwen, aangezien ze zijn gebaseerd op een kleine steekproef (minder dan 50 personen).

Onder slachtoffers van vermogensdelicten in Steenberg en ondervond 27 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Dit betreft opnieuw een indicatief resultaat.

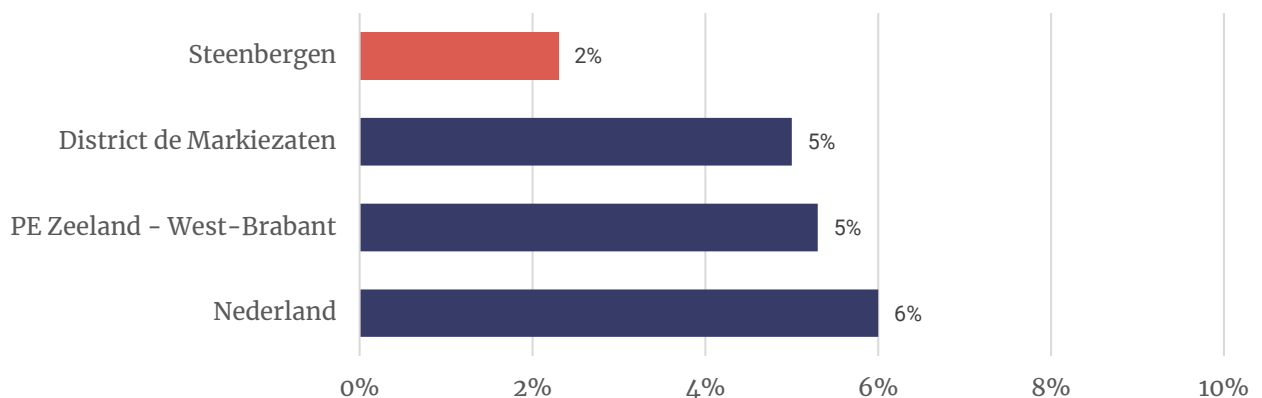
4%

van de inwoners van Steenbergen is slachtoffer geworden van een overige vorm van diefstal, significant vaker dan in de Markiezaten (2%).

5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vernielingen is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernieling of beschadiging. Figuur 5.7 toont het totale percentage inwoners van Steenbergen dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van vandalismedelicten.

Figuur 5.7 - Totaal slachtofferschap vandalismedelicten

In totaal is 2 procent van de inwoners van Steenbergen in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van een vandalismedelict. Het slachtofferschap ligt hiermee significant lager in het district de Markiezaten, waar 5 procent van de bewoners in het afgelopen jaar geconfronteerd werd met een vernieling. Ook in vergelijking met de politie eenheid Zeeland - West - Brabant (5%) en het landelijke gemiddelde (6%) ligt het slachtofferschap vandalismedelicten in de gemeente Steenbergen relatief laag.

In totaal waren er in Steenbergen 3,7 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 26 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid in Steenbergen verschilt niet significant van de meldingsbereidheid in de Markiezaten (30%). Deze resultaten zijn, aangezien ze zijn gebaseerd op een kleine steekproef, wel indicatief.

Onder slachtoffers van vernielingen in Steenbergen ondervond 15 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Ook deze resultaten dient de lezer als indicatief te beschouwen.

2%

van de inwoners van Steenbergen is in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van een vandalismedelict. Het landelijke gemiddelde ligt hoger, op 6 procent.

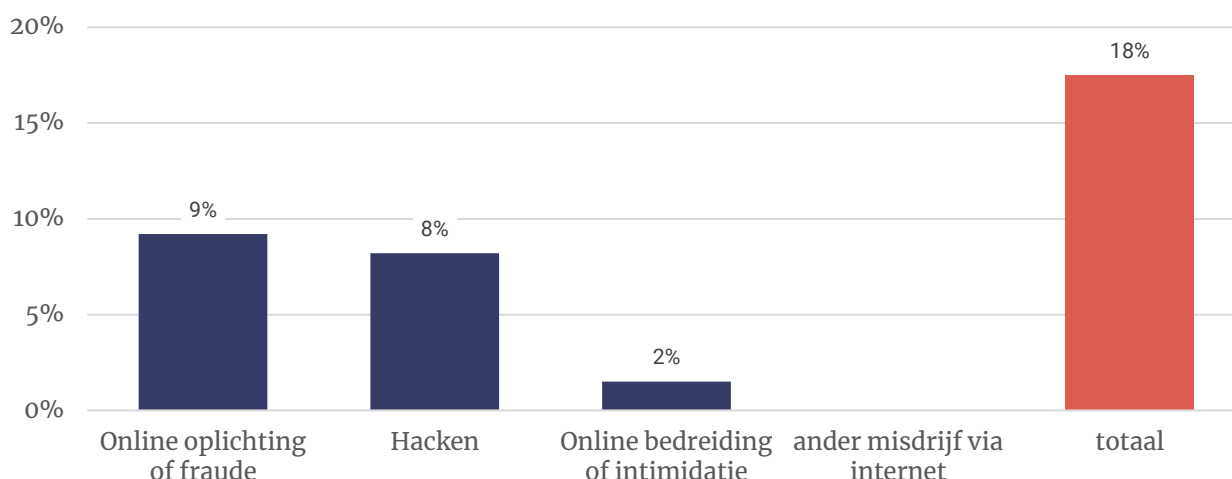
6 Slachtofferschap online criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van online criminaliteit (cybercrime). Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Steenbergen dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict of incident via internet, e-mail of app. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van online oplichting of fraude (par. 6.2), hacken (par. 6.3) en online bedreiging of intimidatie (par. 6.4).

6.1 Slachtofferschap online criminaliteit

Online criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: online oplichting of fraude, hacken en online bedreiging of intimidatie. Daarnaast is ook de restcategorie andere misdrijven via internet opgenomen in het totaal van online criminaliteit. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen twaalf maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van online criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 6.1 - Slachtofferschap online criminaliteit

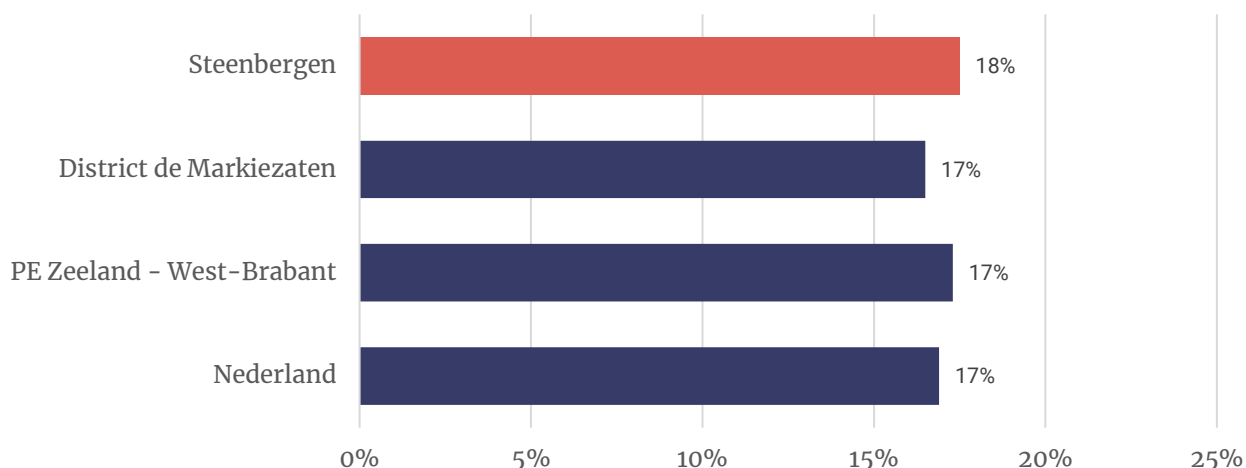
In totaal is 18 procent van de bewoners van Steenbergen in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van één of meerdere vormen van online criminaliteit. Online oplichting of fraude heeft het hoogste slachtofferschap, 9 procent van de inwoners van Steenbergen heeft hier in het afgelopen jaar mee te maken gekregen. Slachtofferschap hacken volgt vlak daarna (8%). Een kleinere groep, namelijk 2 procent van alle inwoners, is slachtoffer geworden van online bedreiging of intimidatie.

Het slachtofferschap online criminaliteit is in het district de Markiezaten, de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland ongeveer even groot als in de gemeente Steenbergen. In al deze gebieden ligt het slachtofferschap namelijk rond de 17 procent.

Onder slachtoffers van online criminaliteit in Steenbergen ondervond 17 procent emotionele, psychische of financiële problemen als gevolg van het delict.

Figuur 6.2 - Slachtofferschap online criminaliteit per gebied

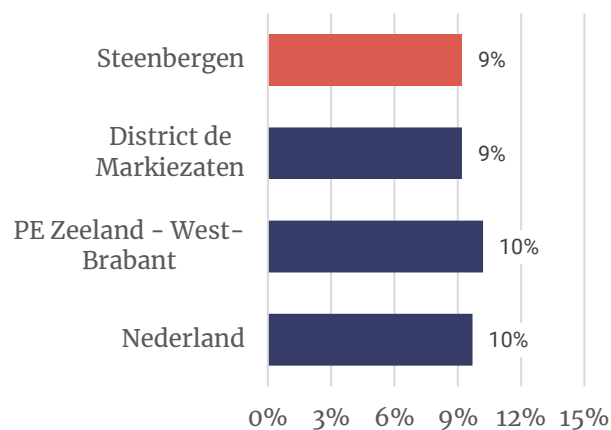
6.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude

Voor het slachtofferschap van online oplichting of fraude is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van aankoopfraude, verkoopfraude, fraude betalingsverkeer, illegaal gebruik van persoonsgegevens of phishing. Dit is weergegeven in Figuur 6.3. In Figuur 6.4 is het totale percentage inwoners van Steenbergen zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online oplichting of fraude.

Figuur 6.3 - Slachtofferschap online oplichting of fraude

Figuur 6.4 - Totaal slachtofferschap online oplichting of fraude per gebied

Van de verschillende vormen van online oplichting en fraude, kwam aankoopfraude in de gemeente Steenbergen het vaakst voor. Zeven procent van de bewoners is hier in het afgelopen jaar slachtoffer van geworden. Bij de overige delicten horen kleinere percentages slachtofferschap, dit varieert van 0,3 procent (illegaal gebruik van persoonsgegevens) tot 1,2 procent (fraude betalingsverkeer).

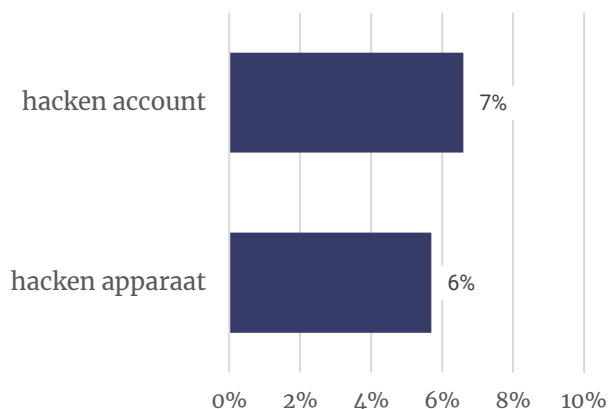
In totaal is 9 procent van de inwoners van Steenbergen slachtoffer geworden van online oplichting of fraude. Wat dat betreft bestaan er geen verschillen tussen Steenbergen en de verschillende referentiegebieden, waar het slachtofferschap rond 9 en 10 procent ligt.

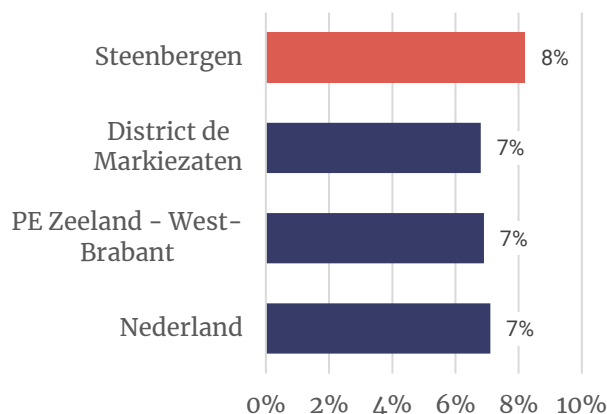
6.3 Hacken

Voor het slachtofferschap van hacken is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker te maken hebben gehad met hacking van een apparaat of een account. Dit is weergegeven in Figuur 6.5. In Figuur 6.6 is het totale percentage inwoners van Steenbergen zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van hacking.

Figuur 6.5 - Slachtofferschap hacken

Figuur 6.6 - Totaal slachtofferschap hacken per gebied

Het hacken van een account kwam in de gemeente Steenbergen vaker voor dan het hacken van een apparaat (7% tegenover 6%). In totaal ligt het slachtofferschap hacken op 8 procent. In de drie referentiegebieden – het district de Markiezen, de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland als geheel – kreeg 7 procent van de bewoners te maken met het hacken van hun apparaat of account, dit is nagenoeg gelijk aan Steenbergen.

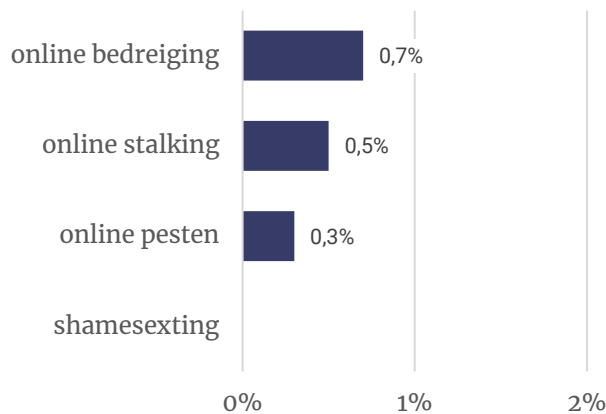
6%

van de Steenbergers heeft in het afgelopen jaar te maken gekregen met een gehackt account, significant vaker dan gemiddeld in het district de Markiezen (3%).

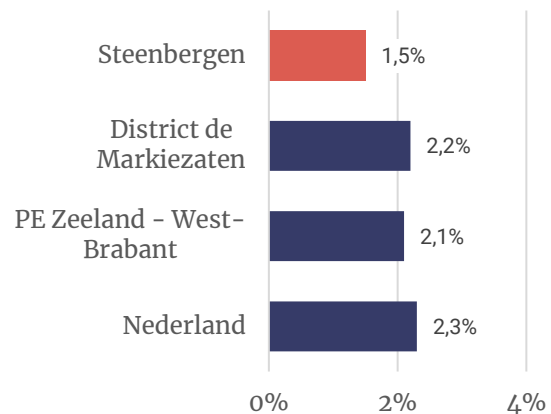
6.4 Online bedreiging of intimidatie

Voor het slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van online bedreiging, online pesten, online stalking of shamesexting. Dit is weergegeven in Figuur 6.7. In Figuur 6.8 is het totale percentage inwoners van Steenbergen zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online bedreiging of intimidatie.

Figuur 6.7 - Slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Figuur 6.8 - Totaal slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

In de gemeente Steenbergen laten de verschillende vormen van online bedreiging of intimidatie lage percentages slachtofferschap zien. Het hoogste percentage slachtofferschap hoort bij online bedreiging (0,7%), gevolgd door online stalking (0,5%). Shamesexting kwam (vrijwel) niet voor in Steenbergen (onder de personen in de steekproef).

In totaal is 1,5 procent van de Steenbergers in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van online bedreiging of intimidatie. De percentages slachtofferschap van de Markiezen (2,2%), Zeeland-West-Brabant (2,1%) en Nederland (2,3%) komen nagenoeg overeen met Steenbergen.

7 Preventie

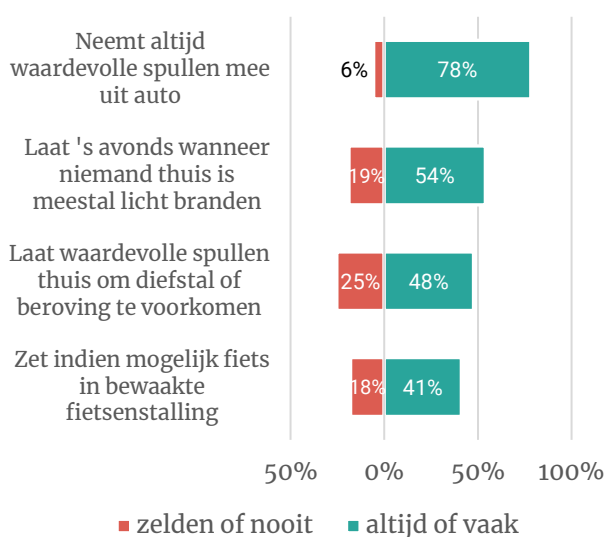
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om persoonlijke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in preventief gedrag (par. 7.1), preventieve maatregelen (par. 7.2) en online preventie (par. 7.3). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 7.4 over buurtpreventie.

7.1 Preventief gedrag

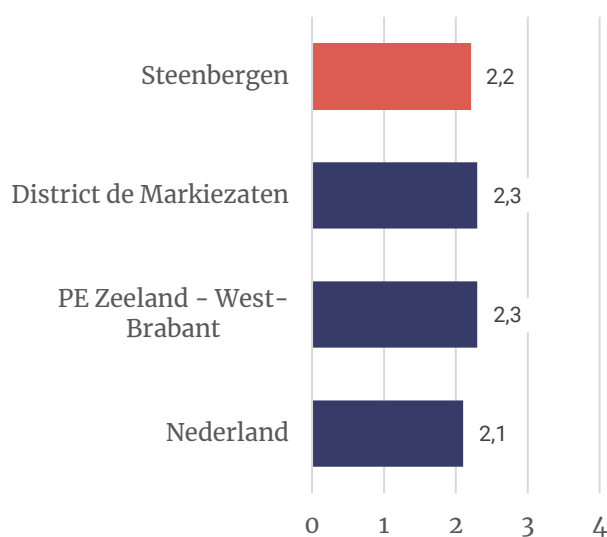
Aan de inwoners is een viertal voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 7.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor preventief gedrag berekend (Figuur 7.2).

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger de mate van preventief gedrag. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 7.1 - Preventief gedrag (percentage)

Figuur 7.2 - Preventief gedrag (somscore 0-4)

Het meenemen van waardevolle spullen uit de auto is de vorm van preventief gedrag dat de inwoners van Steenbergen het vaakst laten zien (78%). Tevens geeft een meerderheid aan dat zij 's avonds, wanneer er niemand thuis is, meestal het licht laten branden (54%). Een kleinere groep, namelijk 41 procent van de inwoners, zegt dat zij hun fiets in een bewaakte fietsenstalling zetten indien dit mogelijk is.

De somscore preventief voor de gemeente Steenbergen bedraagt een 2,2 (uit maximaal vier maatregelen). Deze score wijkt niet (significant) af van de somscores van de referentiegebieden, de inwoners van Steenbergen vertonen overall gezien dus niet meer of minder preventief gedrag dan de inwoners van de Markiezaten (2,3), Zeeland-West-Brabant (2,3) en Nederland als geheel (2,1).

41%

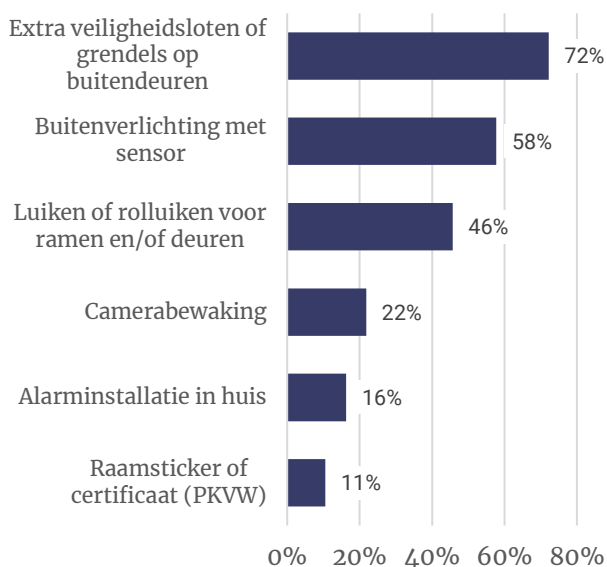
van de inwoners van Steenbergen zet de fiets indien mogelijk in een bewaakte fietsenstalling, dit is minder vaak dan gemiddeld in de Markiezaten (48%).

7.2 Preventieve maatregelen

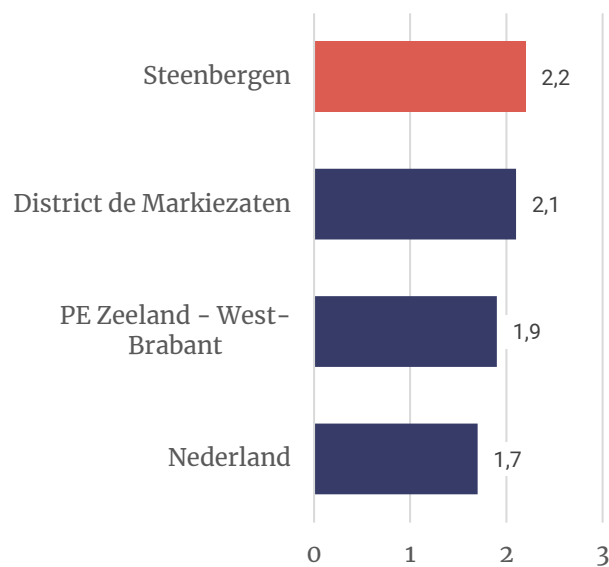
Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zes voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op het nemen van preventieve maatregelen. Hierbij gaat het vooral om de aanwezigheid van voorzieningen om woning en bezittingen te beschermen (Figuur 7.3). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore voor het aantal beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning berekend (Figuur 7.4).

De somscore 'preventieve maatregelen' geeft het gemiddelde aantal aanwezige beveiligingsmaatregelen in en rondom woningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.3 - Preventieve maatregelen thuis (percentage aanwezig)

Figuur 7.4 - Preventieve maatregelen thuis (somscore 0-6)

Ruim zeven op de tien inwoners van Steenbergen hebben extra veiligheidsloten of grendels op hun buitendeuren geïnstalleerd, dit is de beveiligingsmaatregel die men in de gemeente het vaakst toepast (72%). Er is ook een meerderheid van de bewoners die over buitenverlichting met sensor beschikt (58%). Kleinere groepen inwoners hebben een raamsticker of certificaat met het politie keurmerk Veilig Wonen op hun woning (11%) en/of beschikken over een alarminstallatie in huis (16%).

De somscore preventieve maatregelen thuis voor de gemeente Steenbergen ligt op 2,2 (uit maximaal zes maatregelen). De somscore van Markiezzaten (2,1) wijkt hier niet significant van af, inwoners van de gemeente en het district hebben ongeveer evenveel beveiligingsmaatregelen in en rondom hun woning. De somscores preventieve maatregelen thuis van de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (1,9) en met name Nederland (1,7) zijn, in vergelijking met de gemeente Steenbergen, relatief laag.

46%

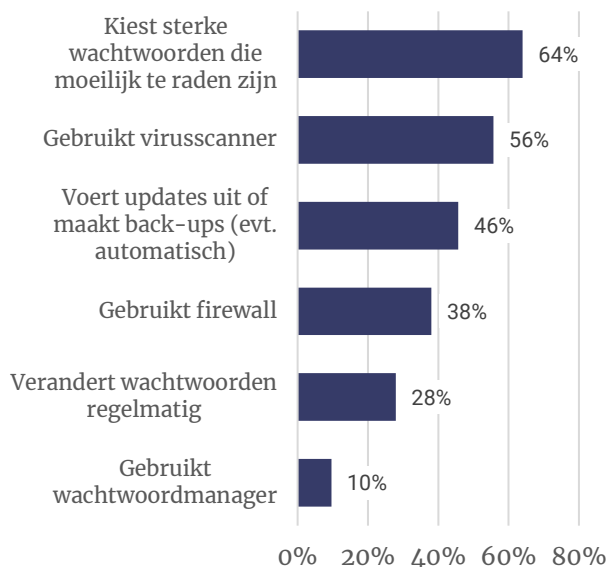
van de inwoners van Steenbergen heeft (rol)luiken voor de ramen en/of deuren, in Nederland gaat het om 21 procent van de inwoners.

7.3 Online preventie

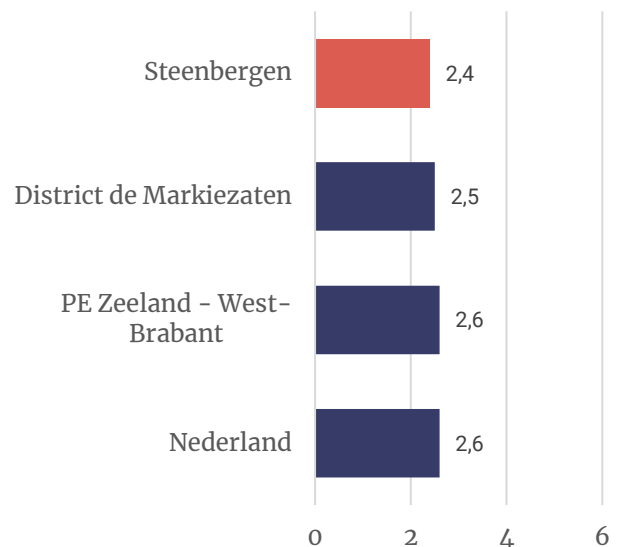
Inwoners konden ook aangeven welke maatregelen zij nemen om hun digitale gegevens te beschermen. Hiervoor zijn zes verschillende soorten maatregelen voorgelegd (Figuur 7.5) Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore berekend voor 'online preventie' (Figuur 7.6).

De somscore 'online preventie' geeft het gemiddelde aantal aanwezige maatregelen voor de bescherming van digitale gegevens weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.5 - Online preventie (percentage gebruikt)

Figuur 7.6 - Online preventie (somscore 0-6)

Van de verschillende maatregelen voor de bescherming van digitale gegevens, kiest het grootste deel van de Steenbergers voor sterke wachtwoorden die moeilijke te raden zijn (64%). Bovendien gebruikt een meerderheid van de inwoners een virusscanner (56%). De groep inwoners die zijn wachtwoorden regelmatig verandert, is kleiner (28%). Een relatief kleine groep, namelijk 10 procent van alle inwoners, gebruikt een wachtwoordmanager.

De somscore online preventie voor de gemeente Steenbergen betreft 2,4 (uit maximaal zes maatregelen). Voor het district de Markiezaten als geheel ligt deze score op 2,5, de inwoners gebruiken hier niet (significant) meer of minder maatregelen ter bescherming van hun digitale gegevens dan in Steenbergen. Ook tussen Steenbergen en de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (2,6) en het landelijke gemiddelde (2,6) bestaan er op dit gebied overall gezien geen grote verschillen.

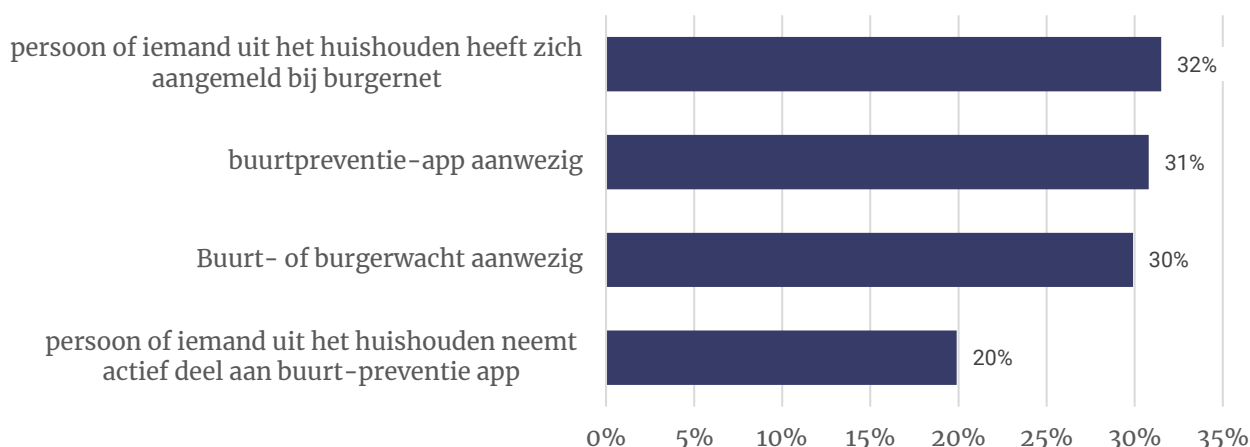
64%

van de inwoners van Steenbergen kiest sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn, dit is minder vaak dan gemiddeld in Nederland (72%).

7.4 Buurtpreventie

Sinds 2019 zit er in de Veiligheidsmonitor ook een vragenblok over verschillende vormen van buurtpreventie. Inwoners van de gemeente Steenbergen kunnen aangeven of er buurt- of burgerwacht en/of WhatsApp buurtpreventie aanwezig is, en of er iemand uit het huishouden actief deelneemt aan een buurtpreventie-app of zich heeft aangemeld bij burgernet (Figuur 7.7).

Figuur 7.7 - Buurtpreventie (percentage)

Een derde van de bewoners van Steenbergen geeft aan dat zij of iemand uit het huishouden zich hebben aangemeld bij burgernet (32%). Ongeveer een net zo grote groep zegt dat er een buurtpreventie-app aanwezig is in de buurt (31%). Een kleiner aandeel van de inwoners, namelijk 20 procent, geeft aan dat zij of iemand uit hun huishouden actief deelnemen aan deze app. Volgens drie op de tien Steenbergers is er een buurt- of burgerwacht aanwezig in de woonbuurt. Het landelijke gemiddelde voor een buurt- of burgerwacht ligt aanzienlijk lager (8%). De gemeente Steenbergen en de Markiezaten wijken op geen van de verschillende vormen van buurtpreventie significant van elkaar af.

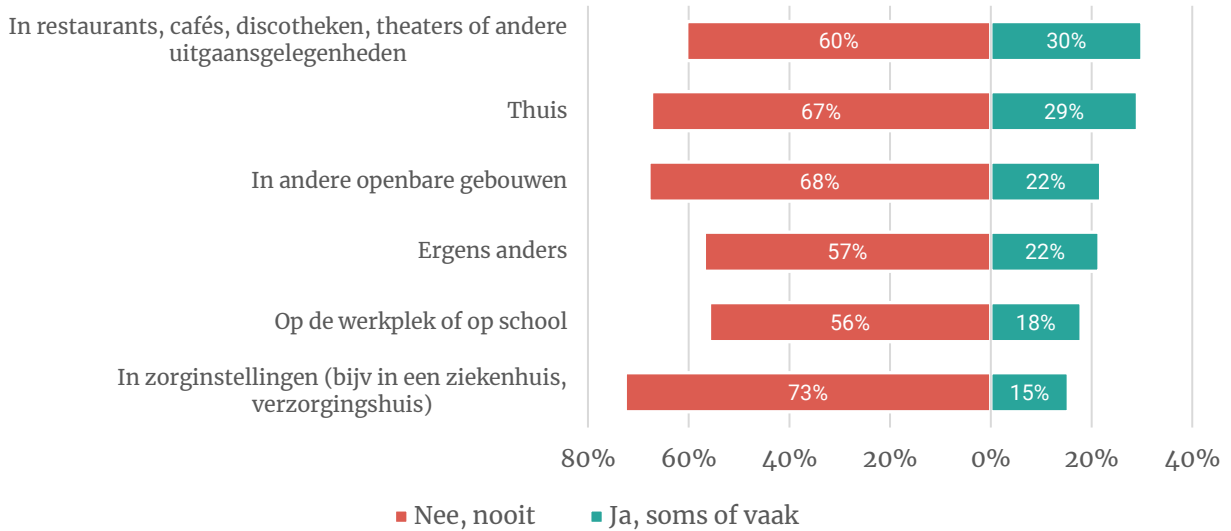

7.5 Brandveiligheid en -preventie

Brandveiligheid

Aan de inwoners van Steenberg en is gevraagd wat zij vinden van de brandveiligheid in de gemeente. Zij konden voor verschillende plekken aangeven of en hoe vaak zij zich op die plek zorgen maken over de brandveiligheid (Figuur 7.8).

Figuur 7.8 - Zorgen over brandveiligheid

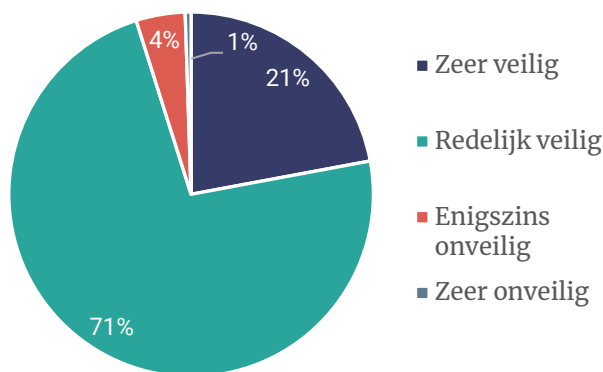

Restaurants, cafés, discotheken, theaters of andere uitgaansgelegenheden zijn de plekken waar de bewoners van Steenberg en zich het vaakst zorgen maken over brandveiligheid (30%). Ook maakt een kwart van de inwoners zich zorgen over de brandveiligheid van de eigen woning (29%). Steenbergers maken zich op de werkplek of op school (18%) en in zorginstellingen (15%) minder vaak zorgen over een eventueel brandgevaar.

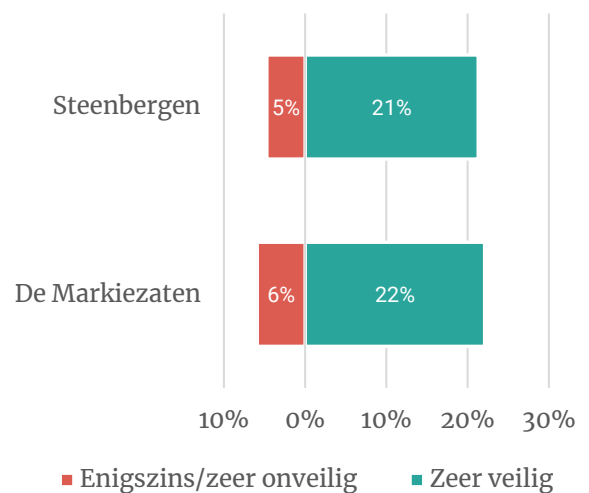
Maatregelen voor brandpreventie

Aan inwoners van Steenberg en is bovendien gevraagd hoe zij omgaan met brandveiligheid. Allereerst konden inwoners aangeven hoe brandveilig zij hun eigen woning vinden (Figuur 7.9).

Figuur 7.9 - Brandveiligheid eigen woning

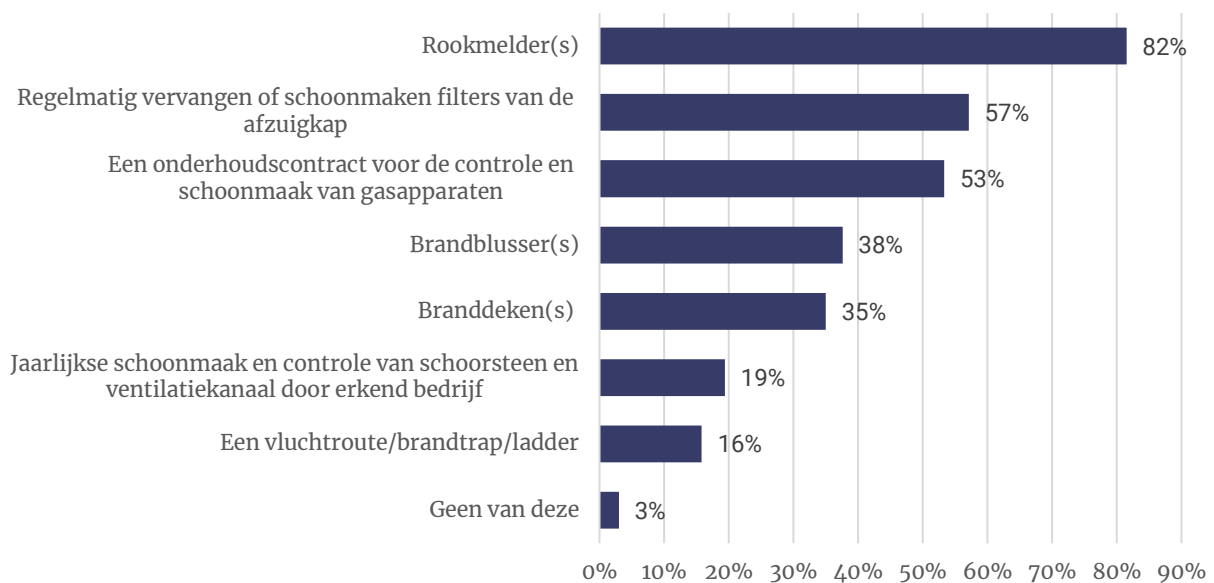
Figuur 7.10 - Totaal brandveiligheid eigen woning

Het grootste deel van de bewoners van Steenberg, namelijk ruim zeven op de tien, vindt de eigen woning redelijk veilig op het gebied van brandveiligheid (71%). Twee op de tien Steenbergers vinden hun huis zelfs zeer veilig (21%). In totaal vindt 5 procent van de inwoners dat hun woning enigszins onveilig (4%) of zelfs zeer onveilig (1%) is op het gebied van brandgevaar. Op dit thema verschilt Steenberg niet significant van de Markiezen, waar 22 procent de eigen woning zeer veilig vindt en 6 procent aangeeft dat de brandveiligheid van hun woning enigszins tot zeer onveilig is.

Vervolgens is aan inwoners gevraagd welke maatregelen zij nemen ter verbetering van de brandveiligheid van hun woning (Figuur 7.11). Ook zijn er aan de inwoners verschillende stellingen voorgelegd over handelingen die de kans op een woningbrand kunnen verkleinen, met de vraag hoe vaak men deze handelingen uitvoert (Figuur 7.12).

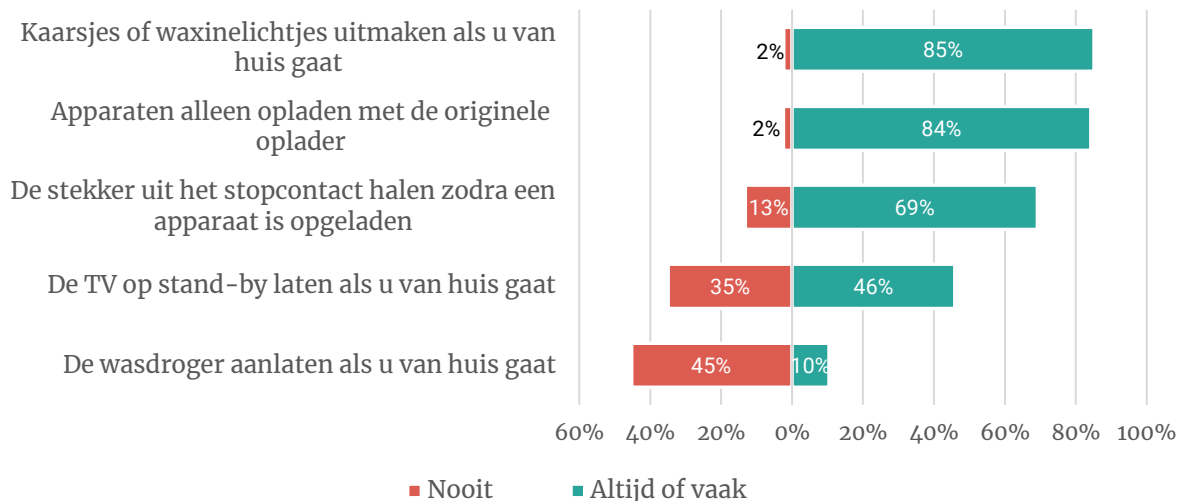
Figuur 7.11 - Maatregelen brandveiligheid eigen woning (percentage genoemd)

Het ophangen van rookmelders in de woning is de maatregel die de inwoners van Steenberg het vaakst toepassen (82%). Bovendien vervangt een meerderheid de filters van de afzuigkap regelmatig (57%) en heeft ruim de helft van de inwoners een onderhoudscontract voor de controle en schoonmaak van gasapparaten (53%). Een kleinere groep, namelijk 19 procent van de Steenbergers, laat de schoorsteen en het ventilatiekanaal jaarlijks schoonmaken en controleren door een erkend bedrijf. Drie procent van de inwoners van Steenbergers geeft aan dat zij geen van de genoemde maatregelen toepassen in hun woning.

Figuur 7.12 - Situaties brandveiligheid eigen woning (percentage genoemd)

Van de verschillende handelingen die de kans op een woningbrand kunnen verkleinen, komt onder de Steenbergers het uitmaken van kaarsjes of waxinelichtjes als zij van huis gaan het meeste voor (85%). Ook gebruikt een grote groep alleen de originele oplader om apparaten op te laden (84%). Een kleinere groep haalt de stekker uit het stopcontact zodra een apparaat volledig is opgeladen (69%). Slechts 10 procent van de inwoners van Steenbergen geeft aan dat zij hun wasdroger aanlaten als zij van huis gaan.

8 Burgers en politie

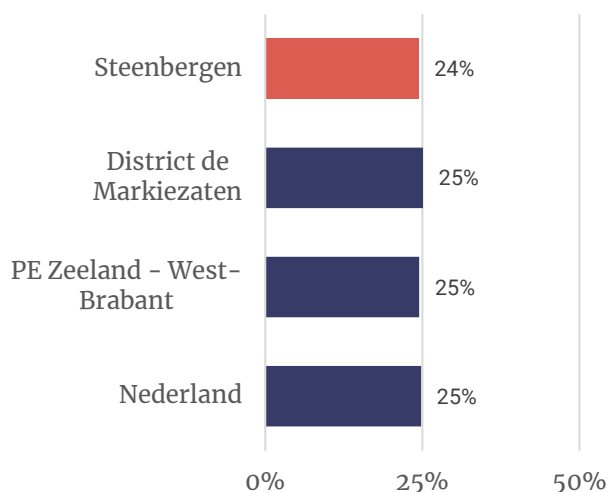
In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (par. 8.1). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 8.2) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 8.3).

8.1 Contacten burgers met politie

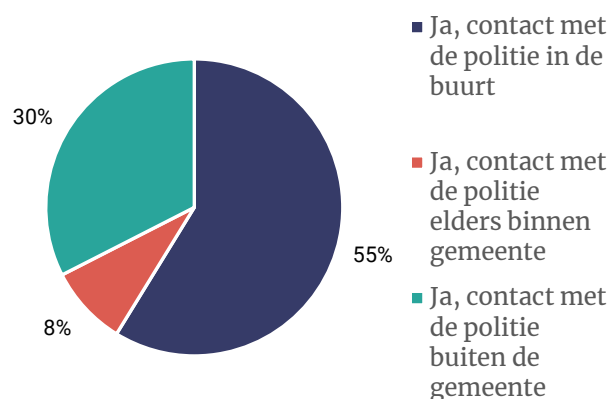
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Steenbergen met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 8.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden in vergelijking met de referentiegebieden. In Figuur 8.2 wordt het contact met de politie binnen de buurt, elders in de gemeente en buiten de gemeente getoond.

Figuur 8.1 - Contact met de politie

Figuur 8.2 - contact met de politie (% van bewoners met contact met de politie)

In de gemeente Steenbergen heeft in totaal 24 procent van de bewoners contact gehad met de politie. Op dit punt wijkt Steenbergen van geen van de drie referentiegebieden (het district de Markiezzaten, de politie eenheid Zeeland-West-Brabant en Nederland) significant af. Contact tussen politie en burgers kwam niet vaker of juist minder vaak voor. De meerderheid van de contacten was met de politie in de buurt.

Tabel 8.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad, op wiens initiatief en op welke manier(en)? De belangrijkste reden voor het contact tussen Steenbergers en de politie, is het doen van een aangifte of melding (64%). Het meeste contact vond dan ook plaats op initiatief van burgers zelf (84%), in een van de zes gevallen (17%) zette de politie de eerste stap in het contact. Het contact tussen inwoners en de politie vond het vaakst persoonlijk (41%) of telefonisch (46%) plaats.

Contact met de politie via sociale media of Burgernet kwam in Steenberg (vrijwel) niet voor (onder de personen in de steekproef).

Tabel 8.1 - Reden contact, initiatief, wijze van contact (basis: inwoners die contact met politie hebben gehad)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%	WIJZE CONTACT	%
bekeuring/waarschuwing	13%	politie	17%	persoonlijk	41%
aangifte/melding	64%	burger	84%	telefonisch	46%
andere contacten	8%			via Burgernet	1%
				via sociale media op internet, bijv. twitter	0%
				anders via internet, bijv. via de website van de politie	9%
				anders niet via internet, bijv. schriftelijk	4%

Tevredenheid

Aan de inwoners van Steenberg is ook gevraagd of zij tevreden zijn over hun laatste contact met de politie. In totaal is 63 procent van de Steenbergers die in het afgelopen jaar contact hebben gehad met de politie, tevreden over hoe dit contact is verlopen. Op dit punt vertoont Steenberg geen verschillen ten opzichte van het district de Markiezaten en de politie eenheid Zeeland - West-Brabant. Het landelijke gemiddelde voor tevredenheid over het contact met de politie ligt op 66 procent, dit is iets hoger dan in de gemeente Steenberg.

63%

van de bewoners is tevreden over het contact met de politie.

Inwoners die minder tevreden waren konden aangeven wat hiervoor de redenen waren. Hieruit komt een top 3 van redenen voor ontevredenheid over contact met de politie. Het gaat hier wel om indicatieve resultaten, aangezien de antwoorden zijn gebaseerd op een kleine steekproef (minder dan 50 personen).

#1 52%

1 Politie nam mij niet serieus

#2 40%

2 Problemen niet opgelost

#3 21%

3 Politie liet me te lang wachten, was te laat of kwam niet

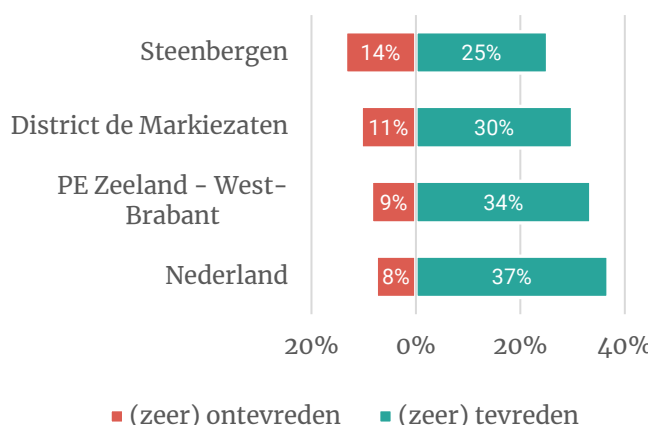
8.2 Functioneren politie in de buurt

Allereerst is inwoners gevraagd een algemeen oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners gevraagd naar hun oordeel over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Ten slotte is een aantal stellingen voorgelegd die verder inzoomen op het functioneren van de politie in de woonbuurt.

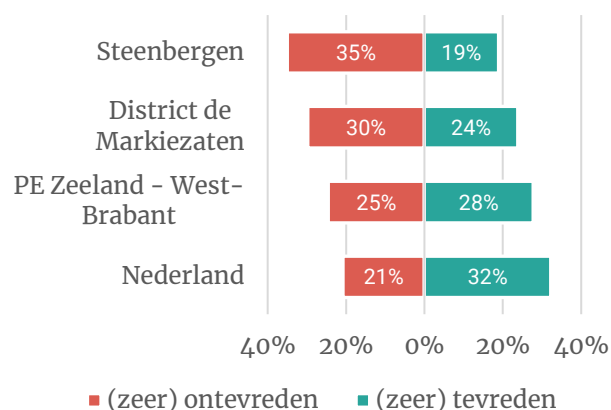
Tevredenheid

Aan de inwoners van Steenbergen is gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de woonbuurt en over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Figuur 8.3 en Figuur 8.4 geven dit weer op gemeenteniveau.

Figuur 8.3 - Oordeel functioneren politie in de buurt

Figuur 8.4 - Oordeel zichtbaarheid politie in de buurt

In de gemeente Steenbergen is de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt groter dan de ontevredenheid: een kwart van de inwoners is (zeer) tevreden, 14 procent geeft aan (zeer) ontevreden te zijn. In het district de Markiezaten zijn drie op de tien inwoners positief over hoe de politie functioneert in de woonbuurt, dit is significant meer dan in Steenbergen. Ook in de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (34%) en Nederland (37%) ligt de tevredenheid hoger dan in Steenbergen, er zijn bovendien minder inwoners (zeer) ontevreden.

De inwoners van Steenbergen zijn vaker (zeer) ontevreden dan (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in de buurt (35% tegenover 19%). In het district de Markiezaten is men vaker dan in Steenbergen (zeer) tevreden over de mate van zichtbaarheid van de politie in de buurt (24%), ook ligt de ontevredenheid lager (30%). In de politie eenheid Zeeland-West-Brabant (28%) en Nederland als geheel (32%) zijn de inwoners eveneens meer te spreken over de zichtbaarheid van de politie.

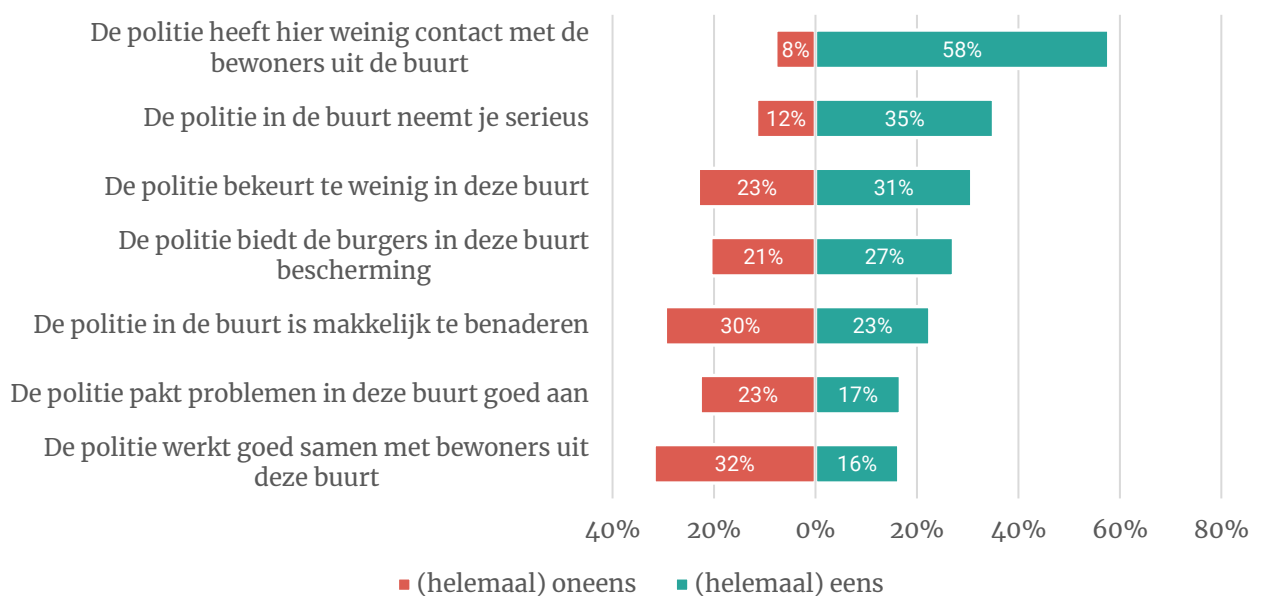

Functioneren van de politie

Daarnaast is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 8.5 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens of (helemaal) oneens is met de stellingen.

Het merendeel van de inwoners van de gemeente Steenbergen vindt dat de politie weinig contact heeft met de bewoners uit de buurt. Een derde van de bewoners stelt dat de politie in de buurt mensen serieus neemt (35%), een kleinere groep zegt dat de politie goed benaderbaar is (23%). De stelling dat de politie goed samenwerkt met de bewoners uit de woonbuurt, roept onder de inwoners van Steenbergen relatief weinig overeenstemming op (16%). Voor geen van de stellingen geldt dat de inwoners van de Markiezaten het hier, in vergelijking met Steenbergen, significant vaker of minder vaak mee eens zijn.

Figuur 8.5 - Stellingen functioneren politie in de buurt (basis: inwoners met oordeel over functioneren politie)

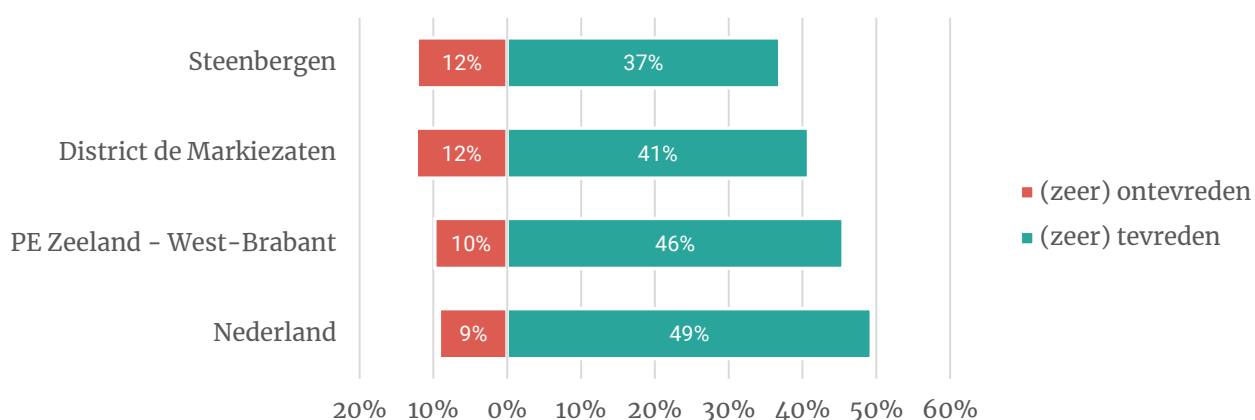

8.3 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Steenbergen is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 8.6).

In de gemeente Steenbergen is ruim een derde van de inwoners (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen (37%), 12 procent geeft aan juist (zeer) ontevreden te zijn. Het oordeel van de bewoners van de Markiezzaten is niet significant anders. In de politie eenheid Zeeland-West-Brabant is 46 procent van de inwoners (zeer) tevreden over het algemene functioneren van de politie, deze groep is significant groter dan in Steenbergen. Ook in Nederland als geheel ligt de tevredenheid hoger (49%) dan in de gemeente, tevens is de groep die aangeeft (zeer) ontevreden te zijn, kleiner (9%).

Figuur 8.6 - Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

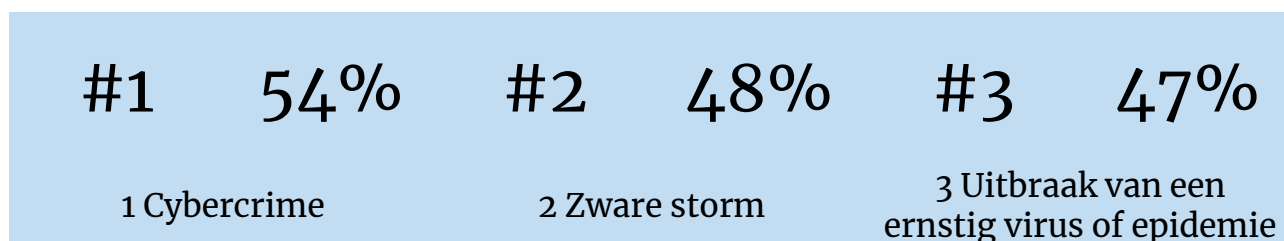
9 Risicobeleving

In dit hoofdstuk risicobeleving centraal. Allereerst wordt beschreven in hoeverre inwoners van Bergen op Zoom zich zorgen maken over risicovolle incidenten. Vervolgens wordt ingegaan op de vraag of zij deze risicovolle gebeurtenissen daadwerkelijk hebben meegemaakt in hun (directe) woonomgeving. Ten slotte komt het onderwerp samenredzaamheid aan bod: het helpen van burens en buurtbewoners als er een incident is.

Risicovolle incidenten

Het is mogelijk dat er zich een risicovolle gebeurtenis of dreiging voordoet in een woonbuurt, variërend van computercriminaliteit tot een overstroming of extreme hitte. Aan de inwoners van Steenberg is een diverse lijst met dreigingen voorgelegd. Zij konden aangeven of zij zich weleens zorgen maken dat zij in hun (directe) woonomgeving te maken krijgen met deze dreigingen. Hieruit komt een top 3 van risicovolle gebeurtenissen waar inwoners zich het meest soms tot vaak zorgen over maken.

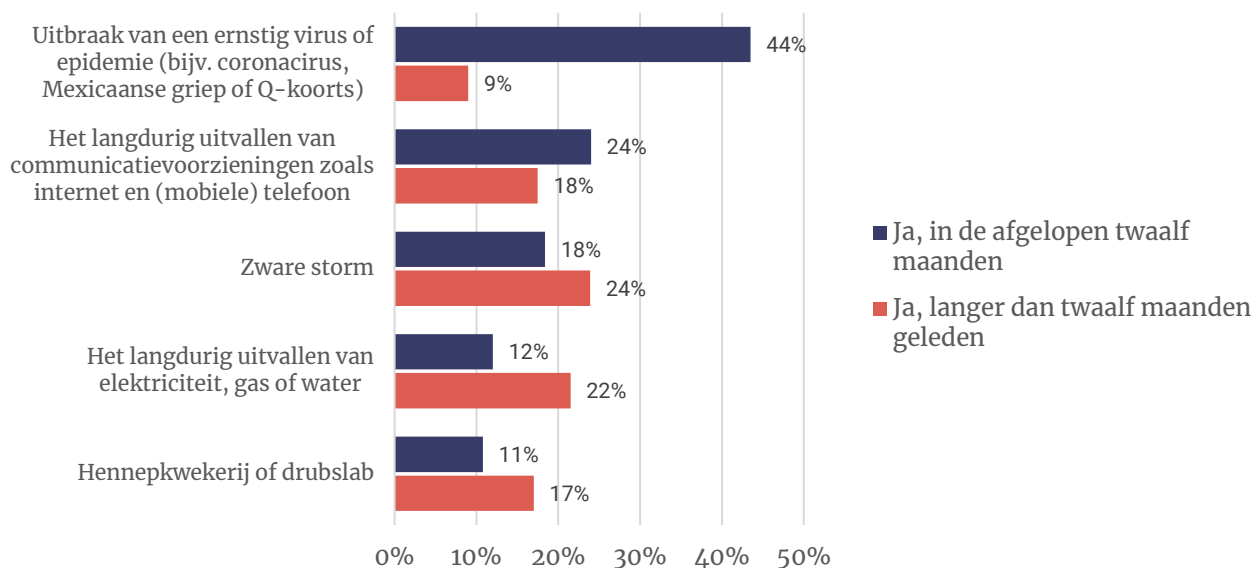
De inwoners van de gemeente Steenberg maken zich het vaakst zorgen om cybercrime (54%). Ruim de helft van de bewoners zegt zich zorgen te maken dat dit zal voorkomen in de (directe) woonomgeving. Daarna volgen een zware storm (48%) en de uitbraak van een ernstig virus of epidemie (47%).

Vervolgens konden de inwoners van Steenberg voor dezelfde lijst met risicovolle gebeurtenissen aangeven of zij dit ook weleens daadwerkelijk hebben meegemaakt in hun (directe) woonomgeving. Inwoners konden ook aangeven of dit korter of langer dan een jaar geleden was. In Figuur 9.1 is de top meest genoemde risico's vermeld die inwoners van Steenberg hebben meegemaakt in de woonomgeving.

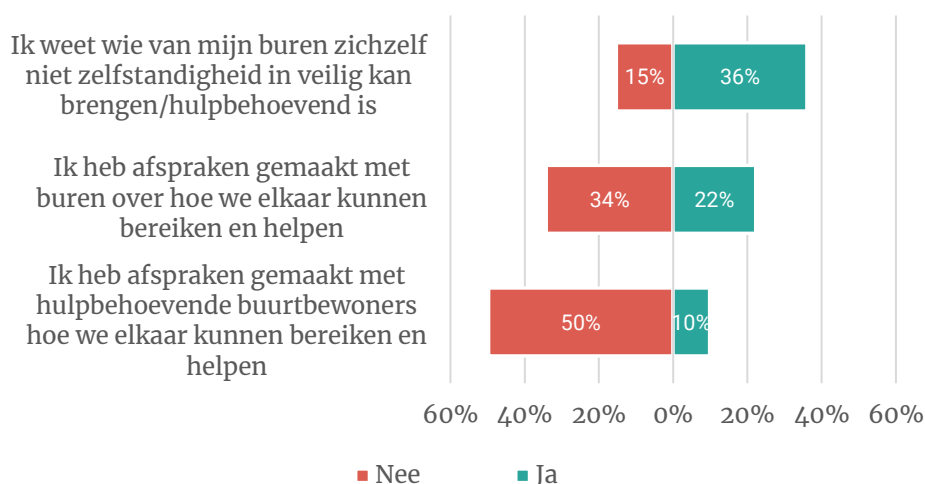
Figuur 9.1 - Risicovolle situaties meegemaakt in woonomgeving (top 5 meest meegemaakt)

Als we kijken naar de periode van de afgelopen twaalf maanden, geven de inwoners van Steenberg en het vaakst aan dat zij een ernstig virus of epidemie hebben meegemaakt in hun woonomgeving (44%). Bijna een kwart van de inwoners noemt het langdurig uitvallen van communicatievoorzieningen zoals internet en (mobiele) telefoon (24%). Als het gaat om een langere periode kwamen volgens bewoners een zware storm (24%) en daarna het langdurig uitvallen van elektriciteit, gas of water het vaakst voor (22%).

Hoe gaat men in de buurt om met de mogelijke dreiging van risicovolle gebeurtenissen? Inwoners kregen verschillende uitspraken voorgesteld over het helpen van burenen en buurtbewoners als er zich een incident voordoet. Inwoners konden aangeven in hoeverre deze uitspraken op hen van toepassing zijn (Figuur 9.2).

Figuur 9.2 - Afspraken over burenhulp bij risicovolle situaties

Ruim een derde van de Steenbergers geeft aan dat zij weten wie van hun burenen hulpbehoevend zijn en zichzelf niet zelfstandig in veiligheid kunnen brengen (36%). Een kleinere groep, namelijk 10 procent van de inwoners, heeft met deze hulpbehoevende burenen afspraken gemaakt over hoe ze elkaar kunnen bereiken en helpen in geval van nood. Twee op de tien Steenbergers hebben in het algemeen dergelijke afspraken gemaakt met burenen (22%).

A Bijlage trends en ontwikkelingen

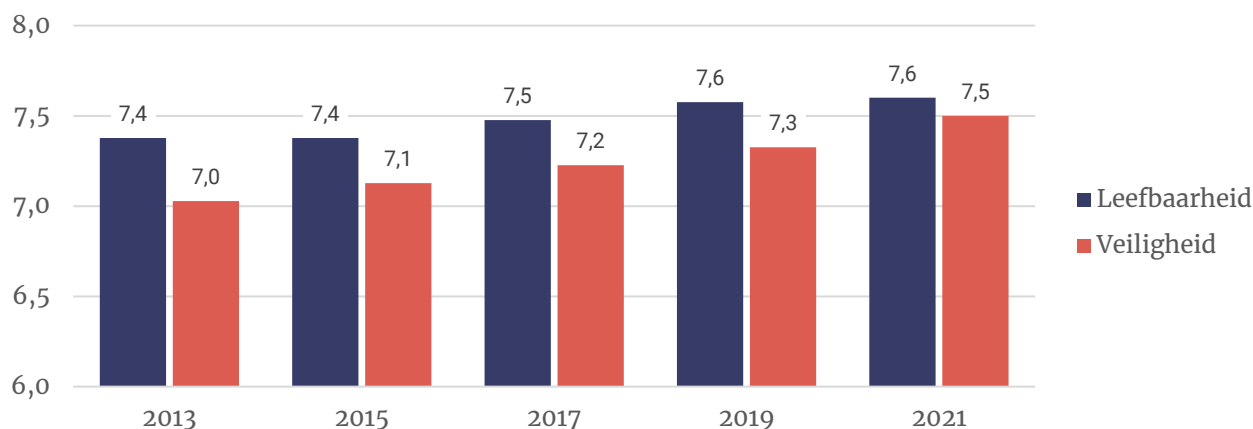
A.1 Landelijke trends in de veiligheidsmonitor

In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage van het CBS (2021). De samenvatting in dit rapport is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

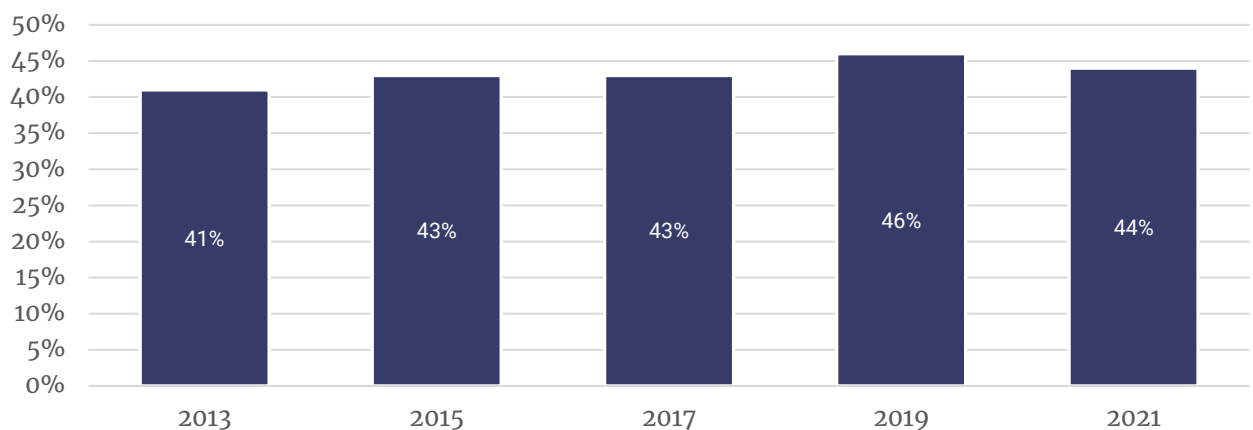
De rapportcijfers over veiligheid in de buurt laten al een aantal jaar een stijgende trend zien, deze trend wordt in 2021 doorgezet. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland steeds positiever over hoe veilig wonen het is in de buurt. De rapportcijfers voor leefbaarheid lieten de afgelopen jaren ook een (lichte) stijgende trend zien. In 2021 is hier echter sprake van een stabilisatie.

Figuur A.1.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2021

De mate van waardering voor het totale functioneren van de gemeente betreffende de aanpak van leefbaarheid en veiligheid is in 2021 gedaald. Dit volgt op een eerdere stijgende lijn in het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over hoe de gemeente functioneert op het gebied van veiligheid en leefbaarheid.

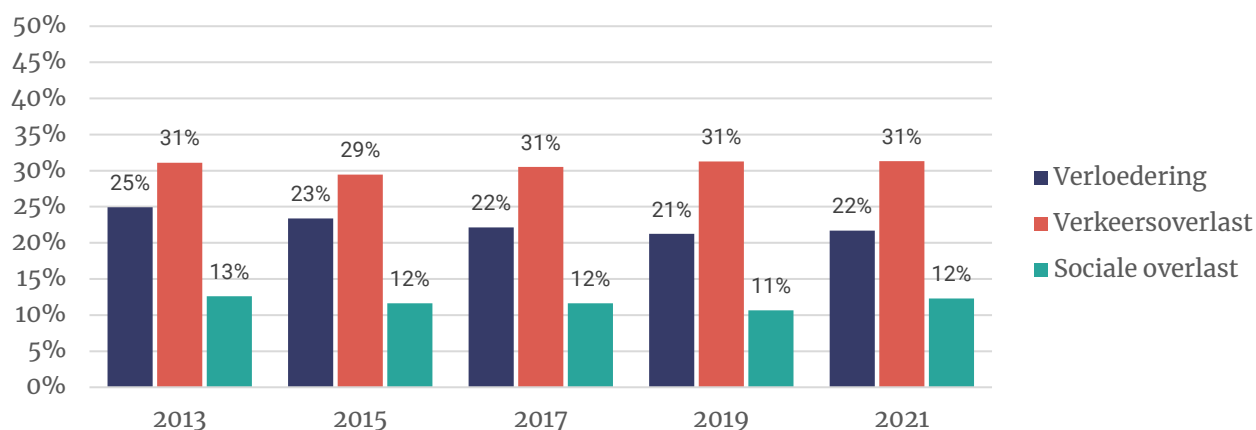
Figuur A.1.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Overlast

Gemiddeld ervaart 43 procent van de burgers zelf veel overlast van één of meer vormen van overlast die in de buurt voor kunnen komen. Dit is vergelijkbaar met 2017, maar minder dan in 2013 toen dit aandeel nog 46 procent was. De afname zit met name in overlast van fysieke verloedering. Sociale overlast³ was tussen 2013 en 2019 ook aan het dalen, maar is tussen 2019 en 2021 weer toegenomen. De ervaren verkeersoverlast is over de hele periode vergelijkbaar gebleven.

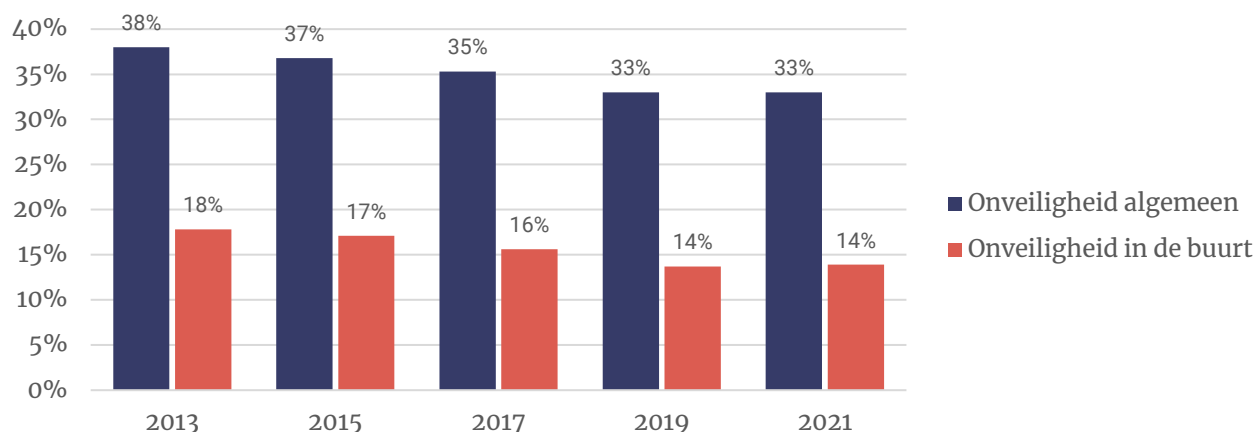
Figuur A.1.3 - Ervaren overlast in de buurt

Veiligheidsbeleving

In 2021 voelt 14 procent van de burgers zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is gelijk aan 2019, maar lager dan 2017 (16%). Naast de veiligheidsbeleving in de buurt is in de Veiligheidsmonitor ook naar de veiligheidsbeleving in algemene zin gevraagd. In 2021 voelt 33 procent van de mensen zich wel eens onveilig. Dit is gelijk aan 2019 (33%), maar minder dan in de voorgaande jaren. Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt – zowel in algemene zin als in de buurt – bedraagt 2 procent, in 2019 was dit in beide gevallen 1 procent.

Figuur A.1.4 - Onveiligheidsgevoel

³ In 2021 worden de cijfers voor sociale overlast in de buurt berekend op basis van zeven vormen van overlast (CBS, 2021, p. 19). De cijfers voor sociale overlast uit de eerdere jaren bestaan uit vijf verschillende stellingen.

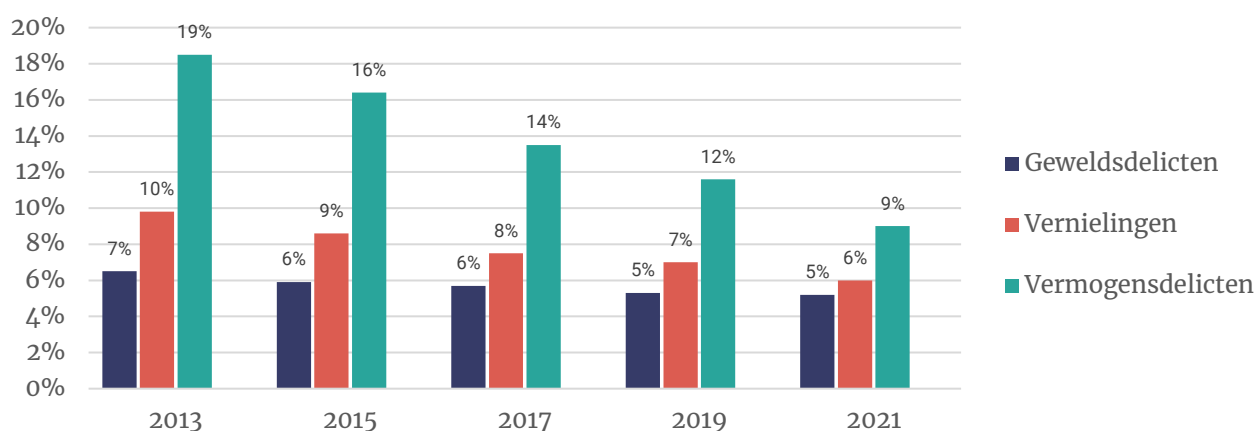

Slachtofferschap criminaliteit

Er is een dalende trend te zien in slachtofferschap van vermogensdelicten en vandalismedelicten, deze dalende trend zet bij beide type delicten door in 2021. Bij vermogensdelicten is er sprake van een iets sterkere daling. In 2013 werd 19 procent slachtoffer van een vermogensdelict, in 2021 ligt dit op 9 procent. Het aantal geweldsdelicten is gelijk gebleven ten opzichte van 2019 (5%), maar ligt lager dan in de jaren daarvoor.

De aangiftebereidheid van traditionele criminaliteit vertoonde tussen 2013 en 2019 een dalende trend. Slachtoffers meldde delicten minder vaak bij de politie en deden minder vaak aangifte. In 2013 meldde 36 procent van de slachtoffers zich nog bij de politie, in 2019 is dit gedaald tot 31 procent. In 2021 is er echter weer een stijgende lijn zichtbaar, 33 procent van de slachtoffers deed aangifte bij de politie van wat hen overkomen was.

Figuur A.1.5 - Persoonlijk slachtofferschap delicten

Burgers en politie

Tussen 2013 en 2019 steeg de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de eigen buurt. In 2021 is de tevredenheid echter (licht) afgenomen ten opzichte van 2019. De tevredenheid over het contact met de politie in de gemeente laat tevens een stijgende trend zien tussen 2013 en 2019 en neemt vervolgens af na 2019. De belangrijkste redenen voor burgers om soms ontevreden te zijn over contact met de politie is als problemen niet zijn opgelost of als de politie hen niet serieus nam of niet geïnteresseerd was.

A.2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor tussen belangrijke onderwerpen en kenmerken als leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar via statline van CBS of via I&O Research.

Leefbaarheid

De tevredenheid van Nederlanders over het functioneren van de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid verschilt nauwelijks naar de mate van stedelijkheid van het gebied. In meer stedelijke gebieden geven inwoners vaker aan gemeentelijke handhavers te zien dan in minder stedelijke gebieden.

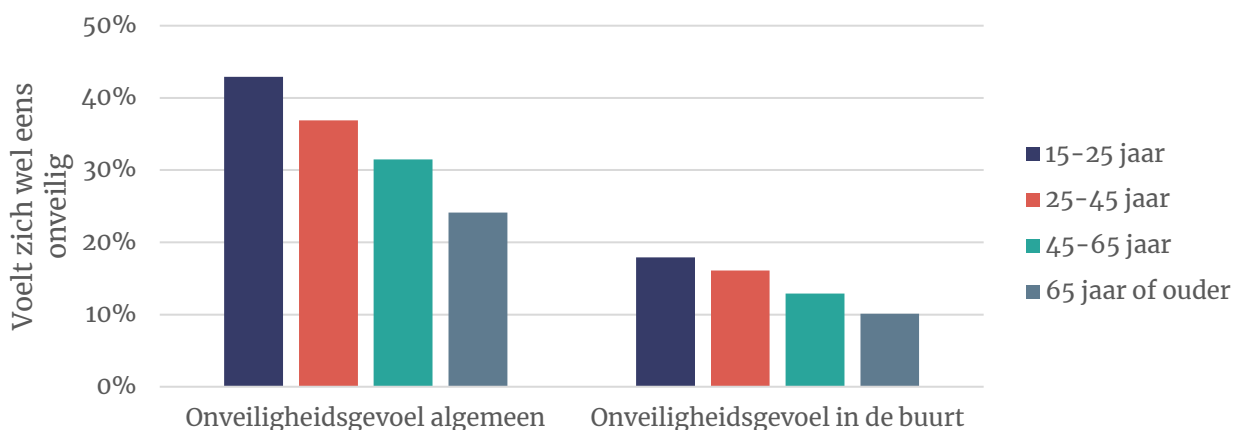
Naast de zichtbaarheid neemt ook de tevredenheid toe over deze handhavers met een grotere stedelijkheidsgraad. In niet stedelijke gemeenten is 21 procent tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers, in zeer stedelijke gemeenten is dit 28 procent (CBS, 2021, p. 19).

In gebieden waar de stedelijkheid groter is, ervaren bewoners meer buurtoverlast. Ook in gemeenten met meer inwoners is er meer sprake van buurtoverlast. In 70-duizend-plus-gemeenten ervaart 51 procent veel buurtoverlast, terwijl dit in 2021 gemiddeld 4,6 procent is (CBS, 2021, p. 23).

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving verschilt naar leeftijd: als Nederlanders ouder worden, ervaren zij minder vaak gevoelens van onveiligheid. Mensen in de leeftijdsgroepen 15-24 en 25-44 voelen zich onveilig dan 45-64-jarigen en vooral 65-plussers. Dit patroon was in 2019 ook al zichtbaar. De verschillen zijn groter bij onveiligheidsgevoelens in het algemeen dan bij onveiligheidsgevoelens in de buurt (p. 26). In het algemeen voelt 43 procent van de 15-24-jarigen zich wel eens onveilig en 24 procent van de 65-plussers. Bij onveiligheidsgevoel in de buurt gaat het om 18 procent van de 15-24-jarigen en 10 procent van de 65-plussers.

Figuur A.2.1 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2021

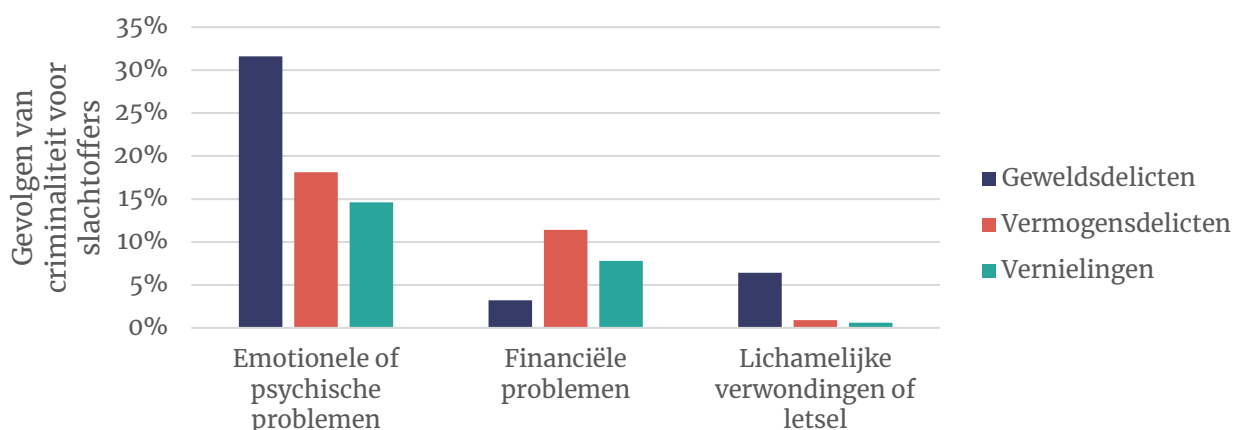
Veiligheidsbeleving verschilt bovendien naar geslacht. In zowel de eigen buurt als in het algemeen voelen vrouwen zich vaker onveilig dan mannen, respectievelijk 17 tegen 11 procent en 42 procent tegen 24 procent (CBS, 2021, p. 26). Jonge vrouwen van 15 tot 25 jaar voelen zich het vaakst onveilig. Zij voelen zich in het algemeen en in de buurt ongeveer twee keer zo onveilig als jonge mannen in dezelfde leeftijdsgroep.

Gevolgen van criminaliteit

In totaal heeft ruim een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit emotionele, lichamelijke of financiële gevolgen ervaren als gevolg van hun slachtofferschap (CBS, 2021, p. 44). Emotionele problemen kwamen het vaakst voor bij geweldsdelicten. Bijna 32 procent van de slachtoffers gaf aan emotionele problemen te ervaren, tegenover 18 procent en 15 procent van de slachtoffers van vermogensdelicten en vernielingen. Financiële problemen kwamen het vaakst voor bij vermogensdelicten, slachtoffers kampten het vaakst met lichamelijke verwondingen of letsel in het geval van geweldsdelicten.

Figuur A.2.2 – Gevolgen criminaliteit naar type geweldsdelict, 2021

De mate waarin slachtoffers emotionele, lichamelijke of financiële problemen ervaren na hun slachtofferschap verschilt naar geslacht. Dit verschil is voornamelijk zichtbaar als het gaat om emotionele of psychische problemen. Vrouwen hebben in 23 procent van de gevallen last van emotionele problemen na hun slachtofferschap, voor mannen is dit 19 procent.

Burgers en politie

De mate waarin inwoners (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie verschilt niet tussen meer en minder verstedelijkte gebieden. Dit geldt zowel voor de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt als het functioneren van de politie in het algemeen. In meer verstedelijkte gebieden is de tevredenheid over het functioneren van de politie wel iets hoger dan in gebieden met minder verstedelijking.

De mate waarin inwoners vinden dat de politie zichtbaar is in de buurt verschilt naar stedelijkheid. In meer verstedelijkte buurten geven relatief meer inwoners aan dat de politie vaak zichtbaar is in hun buurt, dan inwoners in minder stedelijke buurten. In zeer stedelijke buurten ziet 18 procent van de inwoners de politie vaak, in niet stedelijke buurten is dit 3 procent (CBS, 2021, p. 62). De tevredenheid van burgers over de hoe zichtbaar de politie is in hun buurt verschilt ook naar stedelijkheid, al in mindere mate dan bij de zichtbaarheid. In zeer stedelijke buurten is 38 procent van de inwoners (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in hun buurt, in weinig stedelijke buurten bedraagt dit 28 procent (CBS, 2021, p. 63).

Preventie

De mate van Whatsapp-buurtpreventie verschilt naar de mate van stedelijkheid. Als de stedelijkheid afneemt, is Whatsapp-buurtpreventie vaker aanwezig. In niet stedelijke buurten geven ruim twee keer zoveel inwoners aan dat er Whatsapp-preventie aanwezig is dan inwoners van zeer stedelijke buurten (46 procent tegen 20 procent). De aanwezigheid van buurt- of burgerwachten verschilt ook naar stedelijkheidsgraad, maar wel in mindere mate. In minder verstedelijkte buurten is de deelname van inwoners aan Whatsapp buurtpreventie en Burgernet groter dan in buurten met meer stedelijkheid.

Bron:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2022), Veiligheidsmonitor 2021, Den Haag (online publicatie) <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2022/09/veiligheidsmonitor-2021>

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl